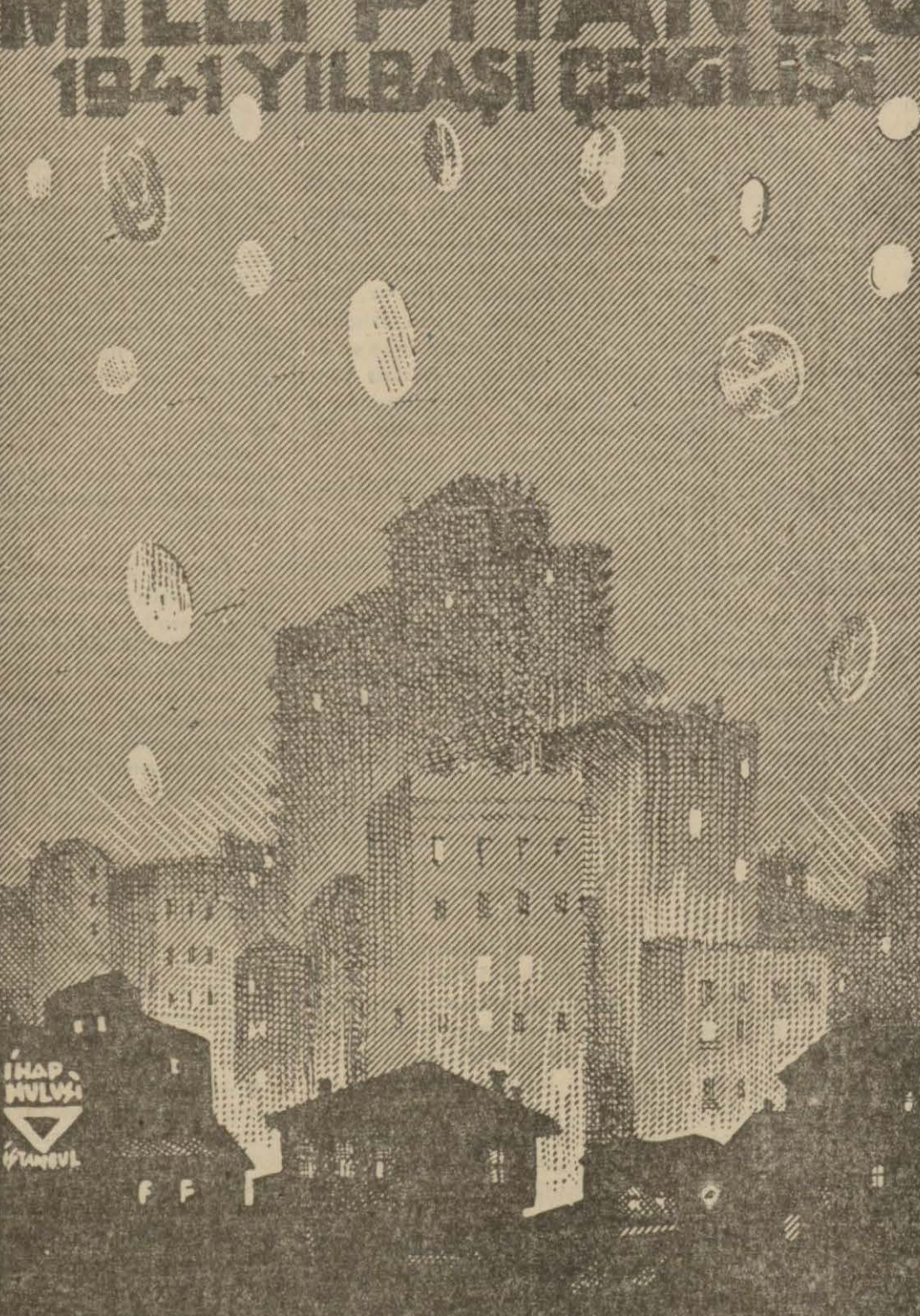

Yenişehir'de EMNİYET OTEL ve GAZİNOSU

Kalorifer, banyo, sıcak su tertibatını havi olmakla beraber bütün mobilya ve malzemesi yenilen temin edilerek eski YENİŞEHİR PALAS Otelinin bu kere Yenişehir (EMNİYET OTELİ) namıyla yeni bir idare tarafından açıldığını sayın müşterileri mize arzederiz. Ankara Atatürk Bulvarı Tel : 1164 4882

MİLLİ PİYANGO

1941 YILBAŞI ÇEĞİŞİ

GECE SAAT 24'DE
KAR DEĞİL PARA YAĞACAKTIR

A. LEVAZİM AMİRLİĞİ

Buğday alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

- 1 - Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı 8,5 kuruş olan 2400 ton sert ve yumuşak buğday pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 - Pazarlığı her gün Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. dadır.
- 3 - 15 tondan aşağı olmamak şartıyla ayrı ayrı taliplere de ihale edilebilir.
- 4 - 2400 tonun katı teminatı 22900 lira ve on beş tonun 192 lira olup evsaf ve şartnamesi 960 kuruşa komisyon-dan alınır. Taliplerin her gün Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8029) 17997

Arpa alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

- 1 - Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı 6 kuruş 25 santim olan 3000 ton arpa pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 - Pazarlığı her gün Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
- 3 - 300 tondan aşağı olmamak üzere ayrı ayrı taliplere de ihale edilebilir.
- 4 - Arpalar döküm halinde Ankara ve civar istasyonlarda teslim alınır.
- 5 - 3000 ton için katı teminat 21250 lira ve 300 tonun katı teminat miktarı 2813 lira olup evsaf ve şartnamesi 960 kuruşa komisyon-dan alınır.
- 6 - Taliplerin her gün Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8272) 18243

Lahna alınacak

Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. dan :

- 1 - Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı beş kuruş olan 35000 kilo lahana açık eksiltme ye konulmuştur. Talip çıkmadığından pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 17/12/940 saat 14 dedir. Taliplerin % 7,5 teminatları ile birlikte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (577) 18560

Prasa alınacak

Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. dan :

- 1 - Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı 5 kuruş olan 35000 kilo prasa açık eksiltme ye konulmuştur. Talip çıkmadığından pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 17/12/940 saat 14 dedir. Taliplerin % 7,5 teminatları ile birlikte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8578) 18561

Ispanak alınacak

Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. dan :

- 1 - Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı 8 kuruş olan 80000 kilo ıspanak kapalı zarfla eksiltme ye konulmuştur. Talip çıkmadığından pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 17/12/940 saat 14 dedir. Taliplerin % 7,5 teminatları ile birlikte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8579) 18562

Kuru fasulye alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan :

- 1 - Beher kilosuna 25 kuruş tahmin edilen 160 ton K. fasulye çuvalı olarak pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 - Fasulyalar 15 tondan aşağı olmamak üzere ayrı ayrı taliplerden alınabilir.
- 3 - 160 tonun muhammen bedeli 40000 lira teminatı 6000 liradır.
- 4 - 15 tonun muhammen bedeli 3750 lira teminatı 563 liradır.
- 5 - Pazarlığı 16/12/940 ta. saat 15 de Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
- 6 - Şartnamesi amirlikte görülür. Taliplerin muayyen günde Ko. na gelmeleri. (8581) 18589

Nakliyat yaptırılacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan :

- 1 - 15 gün zarfında şehir dahil 2000 ton nakliyat yaptırılacaktır.
- 2 - Taliplerin pazarlığa iştirak etmek üzere 16. 12. 940 günü saat 11 de Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8651) 18626

3 Nevi sebze alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan :

- 1 - 3000 kilo prasa, 2000 kilo lahana, 3000 kilo ıspanak satın alınacaktır.
- 2 - Eksiltmesi 16. 12. 940 saat 10 da Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
- 3 - İsteklilerin muayyen gün ve saatte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8652) 18627

Giyecek eşyası alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan :

- 1 - Aşağıda cins ve miktarları yazılı dört kalem giyecek eşya pazarlıkla satın alınacaktır. Eksiltmeye iştirak edeceklerin yüzde 15 teminatlarıyla birlikte 24.12.940 günü saat 15.30 da Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8668) 18645

Giyim eşyası alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan :

- 1 - Aşağıda cins ve miktarları yazılı malzeme pazarlıkla satın alınacaktır. Eksilt-

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

KURULUŞ TARİHİ : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi : 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır :

4 Adet	1000 Liralık	4000 Lira
4 Adet	500 Liralık	2000 Lira
4 Adet	250 Liralık	1000 Lira
40 Adet	100 Liralık	4000 Lira
100 Adet	50 Liralık	5000 Lira
120 Adet	40 Liralık	4800 Lira
160 Adet	20 Liralık	3200 Lira

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihinde çekilecektir.

DİKKAT : Hesaplarımızda paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Katı alâka

25/11/1940 Tarihinden itibaren Vahdi Doğruer'in müessesemle hiç bir alâkası kalmadığını ilân ederim.

Ankara Güven Sigorta Şirketi
Müessesili Kâzım Rüşti Güven

Bir operatör aranıyor

Bay Stanley Paterson'un Köyceğiz kazası dahilindeki krom madenlerinde tababet icra etmek üzere bir operatöre ihtiyacı olduğundan talip olanların Fethiyede mezkûr madenler işletmesine müracaatla gerâtları bildirmeleri ilân olunur. 4704

BELSAMİTOL

İdrar yolları iltihabı, had ve mümin belsoğukluğu, idrar zorlukları, mesane ve prostat iltihabı ve böbrek hastalıklarının tedavisinde tesiri gabuk ve katıdır. Eczanelerden ısrarla BELSAMİTOL arayınız. 8348

Zayı - Sahibi bulunduğum Memurlar Kooperatif Şirketinin 2042 sayılı senedi - mi kaybettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim. Maarif Vekilliği Neşriyat Müdürü Faik Reşit Unat. 4967

ULUS - 21. inci yıl. - No. 6955
İmtiyaz sahibi
İskender Artun
Umumi Neşriyatı İdare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
Müessese Müdürü Nâzî Uluğ
ULUS Basımevi ANKARA

ARLON

Elmas ve pırlantalı saatlerin çeşitleri vardır. Fiyatları 160 ilâ 400 Liradır. 4772

Satış yeri: ANKARA ANAFARTALAR CADESİ No: 25
LONJİN Mağazası.

Dr. Rifat İnan

DOĞUM VE KADIN
HASTALIKLARI
MÜTEHASSISI

Her gün saat 3 den 6 ya kadar Sa - manpazarındaki muayenehanesinde hasta kabul eder. 4968

saati, Los Angeles ve Berlin olimpiyatlarında resmi kontör olarak intihap edilen yegâne saatir.
UMUMİ ACENTALİĞİ:
İstanbul, Kutlu Han 1/4
Taşra için acenta ramıyor.

Ankara Asliye.1. ci Hukuk Hâkimli - ğinden :
Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti odacılarından Ali'nin mahkememizin 940/2412 sayısına ikame ettiği soyadı dâvasının muhakemesi sonunda :
Çetinkaya 'soyadının (Çetiner) soyadı ile değiştirilerek suretiyle nüfusa tescil ve ilânına temyiz yolu açık olmak üzere 14/ 11/940 gününde karar verildiği ilân olu - nur. 4973

KAZALAR

İstisnâ karar

Sarayönü Belediyesinden :
Kadınhanı kazasının Sarayönü nahiye - sinde kâin fransız tebaasından 816 Belfua çiftliği heyeti umumiyesi itibariyle menafii umumiyeye namına (33040) otuz üç bin kırk lira bedel mukabilinde istisnâk edileceğinden alâkadarların ilân tarihinden itibaren 8 gün zarfında Sarayönü nahiyesi belediye rıyasetine vaki olacak itirazlarını bildirmeleri ilân olunur. 18464

Yün satışı

Karacabey Merinos Yetiştirme Çiftliği Müdürlüğünden :

Cinsi	Kilosu	Muhammen fiyatı	Kuruş
Merinos koyun ve			
koç yünü	7830	100	
Merinos kuzu yünü	7000	110	
Kıvrırcık koyun			
yünü	2598	80	

Cins ve miktarı yukarıda yazılı yünler

Aranıyor

Yenişehir'de veya Eskişehirde kaloriferli üç, dört odalı bir apartman veya kaloriferli üç, dört odalı bir evi olanların kiralamak üzere her gün saat 10 ile 12 arasında 3485 den 16 numaraya telefon etmeleri rica olunur.

FOSFARSOL

En birinci

Kan, kuvet ve iştihâ şurubudur

Her eczanede bulunur.

Işık maskeleme mecburiyetinin ilgası dolayısıyla Sinema, Iş. Limitet sinemaları seans saatleri aşağıda gösterilen listeyegöre tanzim edilmiştir

YENİ: Eyyamradyede	: 14.30 — 16.30 — 18.30 — 21.00
Cumartesi ve Pazar günleri:	10. — 12. — 14.30 — 16.30 — 18.30 — 21.00
HALK: Eyyamradyede	: 14.30 — 16.30 — 18.30 — 21.00
Cumartesi ve Pazar günleri:	10. — 12. — 14.30 — 16.30 — 18.30 — 21.00
SUS: Eyyamradyede	: 14. — 16. — 18. — 20.00
Pazar günleri	: 10. — 12. — 14. — 16. — 18. — 20.00
SÜMER: Eyyamradyede	: 12.15 — 14.30 — 16.30 — 18.30 — 21.00
Cumartesi ve Pazar günleri:	10. — 12. — 14.30 — 16.30 — 18.30 — 21.00

YENİ Sinemada

Bugün bu gece

İki gönül bir olunca

Oynayanlar: Danielle Darrieux

Jean Kiepura-Lucien Barroux

Seanslar: 10 - 12 - 14.30 - 16.30 - 18.30 ge 21 de

HALK Sinemasında

Bugün Bu gece

İstiklâl kahramanı

Türkçe sözlü

Seanslar: 10 - 12 - 14.30 - 16.30 - 18.30 ge 21 de

SUS Sinemasında

Bugün Bu gece

İstiklâl kahramanı

Türkçe sözlü

Seanslar: 14 - 16 - 18 - gece 20.30 da
Saat: 10 - 12 seansında
KAFFE DE PARIS

SÜMER Sinemasında

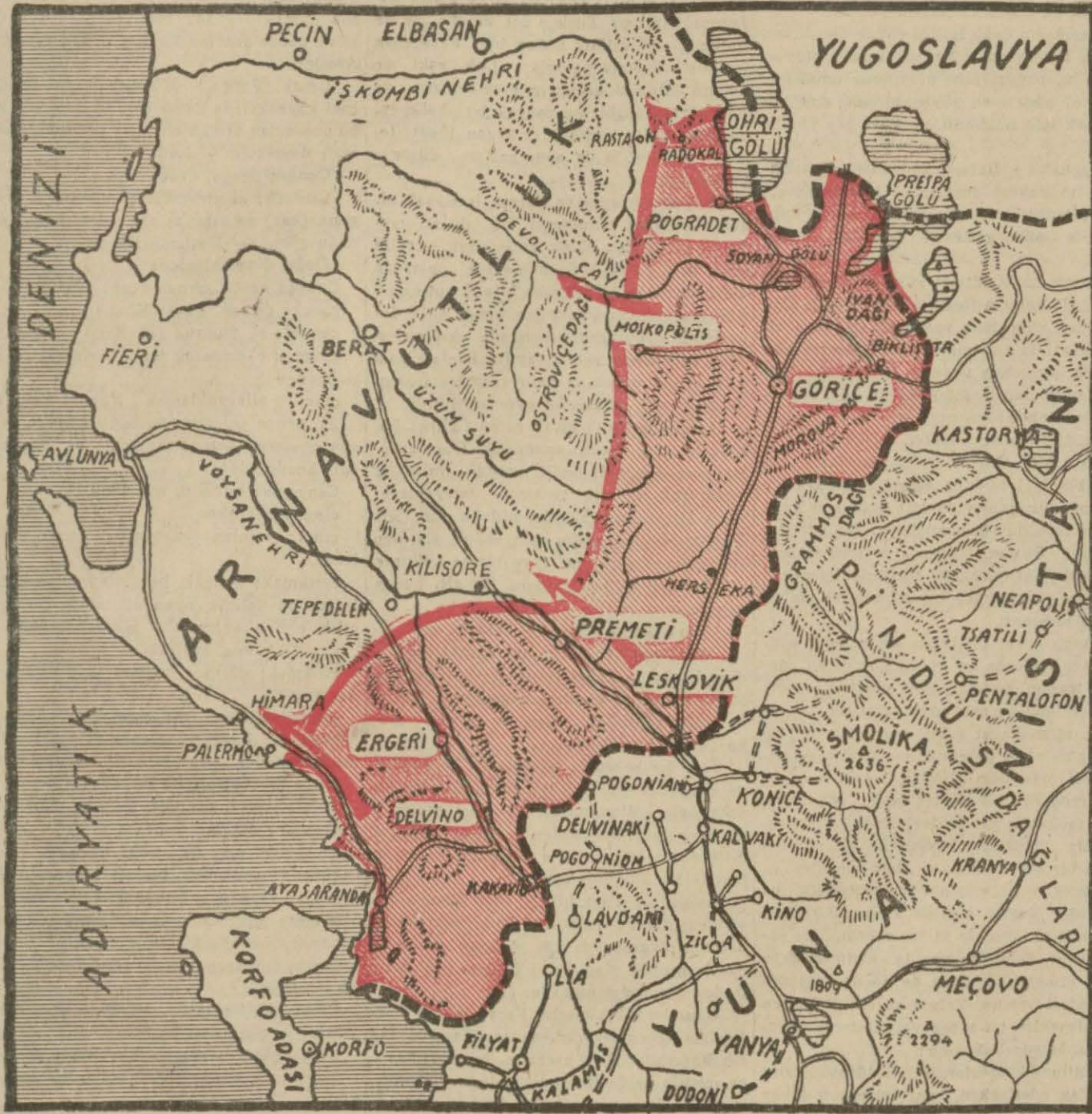
Bugün Bu Gece

Borneo vahşi ormanları

Oynayanlar:

OSA JOHNSON

MARTIN JOHNSONS
Seanslar: 10 - 12.15 - 14.30 - 16.30 - 18.30 ge 21 de

Dün gelen habere göre Arnavutluk'ta yunan işgali altındaki yerleri ve yunan ilerleyişini gösterir harita

Hâdiseler altındaki esrar

Falih Rifki ATAY

Büyük harpte Kanal seferinde bulunmuş olanlar veya bu seferin tarihini sonradan okuyanlar, boğ çöller içinde ve kum sahnaları altında, menzillerini aylardanberi tanzim eden, kuvvetli istihkamlara dayanan, su, benzin, mühimmat ve erzak ihtiyatlarını yanı başında bulunduran, en son teçhizatlı bir yıldırım harbi ordusuna karşı İngiliz kıtalarının kazanmış olduğu zaferi daha iyi takdir etmişlerdir. General Allenby'nin genelkurmay reisi idi. Hemen hemen dörtte bir nisbetsizliğine rağmen, bu taarruzu başarmak ve müttefikler - mihver harbinde ilk müspet kara muvaffakiyetini kazanmak için, Orta ve Yakın-shark Başkumandanı, azmi ve sanatı kadar, eski tecrübesinden istifade etmiştir.

Gene vaziyet ve sayı üstünlüğüne, vasıta ve cihaz tamamlığına rağmen, İtalyan mukavemetinin zafında hiç şüphe yok ki manevi âmilleri bir hayli müessir olmuştur. Bu manevi âmillerin belki de başında halk ve ordu ile parti arasındaki kaynaşmazlık geliyor. Bir takım faşist muharrirler, açıktan açığa, kumandanlara hakaret etmektedirler. Ordu içinde kara gömlekli tümenlerden bahs olunmaktadır. Daha ilk tezatlaşma günlerinde ordu ve parti kuvvetlerini birbirinden süratle ayırmak ve mücellâh parti kuvvetlerini tasfiye etmek basiretini gösteren Führer'in ne kadar haklı olduğu meydana çıkar. Almanya'da cephe, bütün vazife, mesuliyet ve şerefleri ile münhasıran orduya aittir. Parti, sivil idareye ve cephe gerisine hükmetmektedir. Bir harp, doğru yanlış, bir parti kavgası mahiyeti aldığı zaman, orduya kadar sirayet eden kin ve nifakın nasıl perişanlık ve facialara meydan vereceğini bu millet Balkan harbinde görmüştür. Çok daha az vasıta, çok daha az imkânlarla daha çok kuvvetli düşmanlara karşı, gene bu milletin evlatları, aksi şartlar içinde, Çanak-kale ve milli kurtuluş mucizelerini yapmışlardır.

Arnavutluk ve Afrika darbelelerinin, şark ve garp Akdeniz havzaları sulhu için büyük faydası inkâr edilemez. Çünkü bu sulhun, şimdi ve ileride, başlıca tehlikesi ve engeli Roma imparatorluğunu yeniden kurmak, bu havzalardaki milletlerin hemen dörtte üçünün istiklallerine niyet vererek, hepsini hayat sahası kavmini teşkil edecek olan hayat sahası ahalisinin vazifesi, İtalya'ya, âdeti hiç zirai karakteri (Sonu 5. inci sayfa)

ARNAVUTLUK'TA

Yunanlılar durmadan ilerliyorlar

Adriyatik sahilinde Himara ŞEHRİNE VARDILAR

Atina, 14 a.s. — Cepheden gelen son haberler yunan kıtasının yeni ilerlemeler kaydetmekte olduklarını bildirmektedir. Mısır'daki İngiliz muvaffakiyetlerini haber olarak yeniden tevkif bulan yunan kıtaları, cenup bölgesinde büyük gayretler göstererek İtalyanları denize dökmeye çalışmaktadır. Muhtelif mmtakalardaki vaziyet şöyle hulâsa edilebilir :

Cenup mmtakasında İtalyanlar Himara limanının akubetinden endişe etmeye başlamış görünmektedirler. Alman bazı haberlere göre de İtalyanlar bu şehirdeki (Sonu 3. üncü sayfa)

Bremen

ve

Kiel'e

hücumlar

İngiliz akınları

çok müessir oldu

Londra, 14 a.s. — İngiliz bombardıman tayyareleri tarafından dün gece yapılan hücumlar hakkında hava nezareti istihbarat bürosu aşağıdaki malumatı vermektedir:

Ağır bombardıman tayyarelerimiz dün gece erkenden Bremen üzerine vardıkları zaman şehir hemen hemen tamamen bulutlarla örtüldü idi. Tayyareler, demiryollarına, fabrikalara ve liman civarındaki antrepolara hücum etmek için emir almışlardı. Hedefler üzerine yangın bombaları ve yüksek infilâklı bombalar atılmış ve hücumdan sonra çıkan yangınların şehir üzerindeki bulutları aydınlatmakta olduğu görülmüştür.

Kiel'de, ağır bombardıman tayyareleri doklara, bahri inşaat teşhahlarına hücum etmişlerdir. Hava partılarının Brende'deki (Sonu 3. üncü sayfa)

Girit'e gelen İngiliz kuvvetleri

Dük de Windsor

Antil adalarının iktisadî istikbali

Dük de Windsor Amerika Cumhurreisi ile mülakat yaptı

Miami, 14 a.s. — Dük de Windsor dün Cumhurreisi Ruvelt'le görüşmüştür. Dük de Windsor, bu mülakat hakkında gazetecilere demiştir ki: Bütün Antil'lere samim olmak üzere de- (Sonu 3. üncü sayfa)

Tasarruf ve yerlimalı haftası dolayısıyla Maarif Vekilimiz radyoda güzel bir konuşma yaptı

On birinci Tasarruf ve Yerli Malı Haftası münasebetiyle Maarif Vekili B. Hasan-Âli Yücel dün akşam Ankara radyosunda aşağıdaki konuşmayı yapmıştır: Sayın yurttaşlarım;

On bir senedenberi tasarruf ve yerli malı dâvalarımızda millette uyanmış bulunan iktisadî anlayış ve duygu, her yıl biraz daha gelişerek kuvetlenmektedir. Davanın esasını ortaya atan ve onu bütün halkımıza yaymaya çalışan Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumunu tebrik ve takdire lâyık bulurum.

Hiç bir mesele tasavvur olunamaz ki cemiyet ve millet hayatına taallük etsin de maarif ve millet terbiyesi bakımından bu teşkilâtı vazifelendiren bir veya birçok ciheti bulunmasın. Cemiyet vicdanının mübahhas müessesisi olan devlet adına, okulda yeni nesli yetiştiren öğretmenle, okula henüz gelmemiş çocukları evde buna ha rıhyan ve okula gelmişlerini gene aynı muhit içinde ona yardımcı olarak terbiye eden aile, millî dâvalarımızın hepsinde olduğu gibi iktisadî terbiye sahasında da tesirli, verimli bir ödev yapmışlardır. Dün, para ve alışveriş lafı, ayıp telâkki edilen evlerimiz ve okullarımızda, bugün bu mevzuu konuşmak, resmi ders programlarının bir maddesi üzerinde çocuklarımızın zihnini yormak ehemiyetini kazanmıştır. Dün memleketi, vilâyet, kaza ve nahiye isimleriyle bir lûgat gibi ezberleten coğrafya yerine, bugün topraklarımızın üstünde ve altındaki istihlal unsurlarıyla bizi besleyip büyüten, yedirip içiren, giydiren, katan, bir kelime ile bizi yaşatan vatanımızı öğretici bir coğrafyamız vardır. Hemen bütün kültür öğretimi, bu ana vatanla onun evladı olan Türk milletinin yal-

nız mânevî değil, söylediğim maddî münasebetleri de anlatmayı kendine mihver ediniştir. Küçük boyu ve minimini cîlâsıyla aramızda dolaşan ilk okul çocuklarımız, yediğimiz geyikler, memleketin nelerinde ekilmiş pancarlardan ve nelerinde kurulmuş fabrikalarda yapıldığını isimleri gibi bilirler. "Yerli malıdır, kullan çocukum," diye öğüt verdiğimiz bezler ve kumaşlarımızı, sırtlarında taşırlarken,

(Sonu 5. inci sayfa)

Maarif Vekilimiz
Bay Hasan-Âli Yücel
— Salp tarafından —

BATI ÇÖLÜNDE

İngilizler İtalyanların peşlerinde ! ŞİMDİYE KADAR

26.000

İtalyan esiri sayıldı

Kahire, 14 a.s. — Royter: Emin kaynaklardan öğrenildiğine göre, İngiliz kuvvetleri garp çölünde Trablusgarp hududuna doğru yaptıkları harekette çok az zıyat vermişlerdir. Sayıyar İngiliz kuvvetleri o kadar süratle ilerlemektedir ki hareket hakkında sarılı malumat, almak müşkoldür. Bununla beraber plân mucibince taarruzun memnuniyet verici bir tarzda devam ettiği malumdur. Umumi ileri hareketine iştirak eden İngiliz kıtası beraberlerinde laşe maddeleri ve mühimmat götürmekte ve ileri unsurlar tarafından zaptedilen mevzileri takviye etmektedirler.

Alınan İtalyan esirlerinin mikdarı saat başında artmaktadır. Bugün negredilen (Sonu 5. inci sayfa)

Dün yapılan toplantıda bulunanlardan bazıları

Askerlerimize kışlık hediye vermek için halk arasında büyük tehahük vardır

C. H. P. Vilâyet İdare Heyeti halkın hediyeelerini kolayca tedarik etmeleri için tertibat alıyor

C. H. P. vilâyet idare heyeti reisi İbrahim Rauf Ayaslı'nın riyasetinde Ticaret odası içtima salonunda bir toplantı yapılmıştır. İçtimada vilâyet idare heyeti âzaları, C.H.P. merkez kaza ve Çankaya kaza idare heyetleri ve bunlara bağlı nahiye reisleri, Halkevi reisi, Kızılay merkez heyeti ve Yardımseverler cemiyeti reis ve umumi kâatibi bulunmuşlardır. Toplantıda as-

(Sonu 5. nci sayfa)

B. Laval

Dış siyaset sebebinden LAVAL azledildi

Yerine Flandin geldi

Laval'i Petain'e halef gösteren kanun maddesi iptal olundu.

Mareşal Petainin Lion radyosundaki beyannamesi

Cenevre, 14 a.s. — Fransız radyosunun verdiği bir habere göre B. Laval kabinesinden çekilmiştir. Başvekalet muaviniği lâğvedilmiştir. B. Flandin hariçteye nazırhına tayin edilmiştir. (Sonu 3. nci sayfa)

Koordinasyon Heyetinde

Koordinasyon Heyeti dün sabah saat 9.30 da Başvekil Doktor Refik Saydam'ın riyaseti altında toplanmış ve ruzaimesine dahil meseleleri müzakere etmiştir.

Gediz ve küçük

Menderes yükseliyor

İzmir, 14 a.s. — Devamlı yağmurlar yüzünden Gediz ve Küçük Menderes nehirlerinin suları fazla yükselmiştir. Bunların taşması muhtemel görülmektedir.

Türk Hava Kurumu tayyarecilerinin uçuşları

Haber aldığımız göre, Hava Kurumu tayyarecileri motörlü tayyare ve plânörlerle haziranın ikincitesinin sonuna kadar olan beş aylık müddet zarfında 46.383 uçuş yapmışlardır. Bu 46.383 uçuşun 18.378 i motörlü tayyarelerle, 28.005 i plânörlerle yapılmıştır.

Kurumun paraşütçülük şubesi ise aynı müddet zarfında 5.202 paraşüt atlayışı yaptırmıştır.

Pazar müsahabeleri

Dağlar sizi bekliyor!

Yazan: Selim Strı TARCAN

Maarifte geçen yirmi beş yıllık müfettişlik hayatı bana aziz türk vatandaşının dört bucağı gezip görmek fırsatını verdi. Her gördüğüm şehir, kasaba ve köylerin kenarına mahsus bir güzelliği vardı. Yalnız tabiatın bin bir lütfuna uğramış olan bu emsalsiz beldelerde yüreğimi sızlatan, beni üzüntüye uğratan ne oldu bilir misiniz? Kahveleri evet kokmuş havası ile, nargile ve sigara dumanlarıyla, tavasiyle, da-masiyle, iskambili ile halkı zehirleyen bu kahveleri tatlı günlerinde ihtiyar genç dağarcık omuzda dağ taş, dere tepe dolayış temiz hava teneffüs ederek uzviyete hayat ve sağlık verecek yerde bu ihtiyar mahpeslerde mütefessih bir hava içinde vakitini öldüren, daha doğrusu zevki oturtmak bu-ban cemaat beni daima üzmüştür.

Haydi, yorgun, bitkin, canından bezmiş ihtiyarları bir derece mazur görelim, ya gençlere ne diyelim? Evet o gençler ki hayatın ancak hareketle kalm olduğunu ve eğerlerin daima oksijen ile yılanması zarur bulunduğunu bildikleri halde kırkırlar cana katan tertemiz havasını bırakıp oralarda zehirlenme kürü yapıyorlar! buna acınmaz mı?

Gönül istiyor ki Cumhuriyet devrinin yeni yetişen nesli bizlerin bu fena itibarlarına kendini kapırmassın! açık havaya, güneşe, harekete gönül bağlasın. Tabiatı sevsin, çok yaşasın, ifiyetli yaşasın, memleketle faydalı bir uzuv olmayı gaye edinsin. Bunun için de cimnasitikle, sporla ülfet etsin!

Bizim gençlerde aradığımız vasıflar nelerdir?

Enerji, irade, karar, azim, sebat, cüret cesaret, itidal, tesanüt, feragat, disiplin! bu vasıflar bir kelime ile ifade edilebilir: karakter!

Daha başka ne arıyoruz? Canlılık, iş-lâklık, çeviklik, atıllık, sıhat, tenasüp, kuvvet, mukavemet bu vasıflar da iki kelime ile hülâsa edilir: fizikî kudret.

Bir insanın şahsiyetini mümtaz kılacak olan karakterinin ve fizikî kudretinin tekâmülüne hizmet eden yegâne vasıta cimnasitik ve onun mütemmimi olan spor dır.

Türk kooperatifçilik cemiyetinin çalışmaları

Dünkü toplantıda bulunanlar

Hukuk Fakültesinde açık Profesörlükler

Hukuk Fakültesi profesörler meclisi dün toplanmış ve açık olan idare hukuku ile âmme hukuku derslerine intihap edecek profesörlerin haiz olmaları lâzım gelen vasıfları kararlaştırmıştır.

Haber aldığımız göre bu hususa dair aranan vasıfların başlıcaları şunlardır: 1) Tedit vasifasını kendisine melek edilmek ve haricte bir vazife almamak. 2) okutacağı derste tam ehliyet sahibi olduğunu tedrisatıyla veya eserleriyle göstermiş olmak. 3) ecebî dillerden en az birini (ingilizce, fransızca, almanca, italyanca) bu dilde tetkik yapacak ve yazacak kadar bilmek.

Meclis, namzetlerini tayin ve intihap için bir kaç gün sonra tekrar ictima edecektir.

Münakalât vekâletinde nakil ve terfiler

İstanbul Telefon müdürlüğünde münhal 70 lira maaşlı santraller âmirliğine, P.T.T. mühendislerinden Ekrem Durdağ naklen, P.T.T. fen müfettişlerinden 60 lira maaşlı Mehmet Ceylan münhal 70 liralık fen müfettişliğine terfian tayin edilmişlerdir.

Batan yelkenliden kurtarılanlar

İstanbul, 14 (Telefonla) — Birkaç gün evvel Silivri açıklarında batan Salvador adlı Uruguay yelkenli gemisi yolcularından şimdiye kadar 103 ceset bulundu. Kurtarılanlara Kızılay yardım etmiştir. Bunların arasında bir kadın doktor ve bir de gazeteci vardır.

Millî kostümlü balo

Çocuk Esirgeme Kurumunun her sene vermekte olduğu millî kostümlü balosu bu sene Ankarapalası salonlarında verilecektir. Baloda millî danslara büyük bir mevkî verilerek için icabeden tedbirlerle tevessül olunmuştur. Zeybek ve Erzurum dansları için muhtelif memleketlerden hususî heyetlerin davet edilecekleri haber alınmıştır.

GÜNÜN GÖLGESİ

Aile siperleri

Birkaç gündenberi Ulus'ta, Londra bombardmanı sırasında Londra'dan havalı hava taarruzlarının tehlikelerinden koruyan sığınak resimleri neşredilmektedir. Bu resimler, gökten serpilerek bombalanan bir şehrin madde tarafını nasıl ve ne derecede tahrip edebileceğini pek güzel gösteriyorlar. Tekniğin bütün meharretini tahrip usullerinde kullanan memleketler, Londra resimleri ispat ediyor ki insafsızdır.

Ancak aynı resimlerin bir başka ifadesi daha vardır ve bizce bu ikinci ifade daha ehemmiyetlidir. Tayyare gürlütüsü kaybolunca sığınandan fırlayan İngiliz Misisi objektifin karşısında eski neşesiyle görünmekten çekinmemektedir. Anglo-saksion ırkına has olan soğukkanlılık âdeti şunu söylemek istiyor:

— Geldiler ve gittiler. Çatılara zararlı dokundu. Fakat işte görüyorsunuz ya, ben eskisi gibiyim.

Birkaç çocuk, sığınaklarının önünde oyun oynuyorlar. Arkalarında dahi dekor gösteriyor ki tehlikeden henüz kurtulmuşlardır.

Birkaç resmin ifadesini yanyana getirince şunu anlıyoruz ki Londra halkı, göklerden tayıyare muharebeleri olurken, kendisine yerin birinci katında ayrı bir hayat sistemi bulmuştur. Bu hayat sığınak hayatıdır. Artık alışmıştır da...

Aile sığınacı nasıl yapılır? Genişliği kaç metre, yüksekliği kaç kadem olmalı? Bu hesaplara lüzum yoktur. Ancak, bütün Londralılar, denebilir ki bir tek sığınak tipi üzerinde anlaşmış gibidirler. Anderson sığınakları... Resimlerde görüldüğü gibi inşa tarzları gayet basittir. "Üzerinde lahna yetişecek kadar" toprak ve etrafı saca örülmüş kapılar... Bu malmaze fakir halk tarafından da kolayca tedarik edilebileceği ve hele ayrıca işçi masrafına bile girilmesine lüzum olmadığı için her ailenin kolayca yapabileceği bir iştir.

Kendisini bir hava taarruzuna maruz sayan ve sayıyan bütün memleketler, hava taarruzlarına karşı pasif korunma tedbirlerini, en başta gelen millî müdafaa tedbirleri olarak düşünmektedirler. Aile sığınakları — ki bunlara biz aile siperleri diyebiliriz — bu tedbirlerin başında geliyor. Bizim gibi, şehirleri kasabaları ve köyleri, gök yüzüne doğru değil, düz araziye doğru genişleyen memleketlerde bu aile siperlerinin bir de kolaylığı vardır. Her evin yanında siper yapmağa müsait bir yer bulmakta da güçlük yoktur.

Kemal Zeki GENCOSMAN

Portakal ihracatı

Ankara, 14 a.s. — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir: Gümrük tarifisinin 179 uncu pozisyonuna dahil portakallarımızın 2/13477 sayılı kararnameye bağlı ve ihracı lisansa tâbi tutulan maddeler meyanına ithali Vekiller Heyetinin 2/14846 sayılı kararnameyle kabul edilmiş ve portakallar 2/13477 sayılı kararnamenin sureti tatbi-kine mütedair talimatnamenin "ihracılarına lisansa verilen" ikinci listesine alınmıştır.

Çağrı

× Dahiliye Encümeni 16-xı-1940 pazartesi günü Heyeti Umumiye'den sonra toplanacaktır.

× Millî Müdafaa Encümeni 16-xı-1940 pazartesi günü Heyeti Umumiye'den sonra toplanacaktır.

× Arzuhal Encümeni 16-xı-1940 pazartesi günü Umumi Heyet ictimaindan sonra toplanacaktır.

× Divanı Muhasebat Encümeni pazartesi günü saat 10 da toplanacaktır.

HADİSELERİ TAKİP EDERKEN

Demokrasi ve akliselim

Demokrasi hakkında bugüne kadar söylenemedik fikir, yürütülmemiş mülaale kalmadı gibi, onun insanlığa yapmış olduğu iyiliğin de haddi ve hesabı yoktur.

İnsanların çoğu iyiliği çabuk unutuyor. Bazen bunları hatırlamak zarurî oluyor. Kaldı ki, bugün, bazı âlemlerde onun iyiliklerini yâdetmek şöyle dursun, onu kötülemek için mümkün olan her şey yapıyor.

Bugünkü iddiaları, hadiseleri ve realiteleri mukayese edebilmek için geçmişte olup bitenleri ve onların neticelerini tekrar göz önüne getirmek faydasız olmasa gerek.

Dünya harbi bittikten gün kadar, Avrupa'da, almanların Reichtastaat (kanun devleti) dan akla daha yakın bir devlet şekli tasavvur bile edilemiyordu. Bu devlet şeklini hiç görmemiş veya bu şekli geçikle-tirememiş olan memleketlerde bile, o, muhlik mülahelelerden sayılırdı. Hatta bölgelik ihtilâli olunca kadar, büyük sosyalist partileri bile, Karl Marx'ın tasarladığı şekilde bir devlete dahil, az çok demokrasiye dayanan bir kanun devleti manasını vermekte tereddüt etmemişlerdi. Bu partiler arasında yalnız, fransız ve italyanların sendikalist grupları, bu türlü devlet şeklini karşı üstün körü bir muhalefet politikası güldürdüler.

Dünya harbi bittikten bir müddet sonra, bazı yerlerde bu görüş kökünden değişti. Kanun devleti yerine evelâ diktatörlük denilen ve sonradan totaliter rejim adını alan devlet şekli ortaya çıktı. Bu gibi meselelere dair hüküm yürütmeye sa-lâhiyeti olan bazı âlimler, totaliter rejimin, modern bir devlet şekli olduğunu, buna mukabil, kanun devletinin, köhnemiş bir "teşkilâtî esasiye", kış-sinden başka bir şey olmadığını ileri sürdüler.

Görüş ve anlayıştaki bu değişiklik ve yeni olan devlet şekline karşı gösterilen temayülleriin elbette ki bir sebebi, bir saklı vardır. Bunu bu yanda uzun uzadıya tahlil etmeye ne yerin ve ne de zamanın müsadesi vardır. Yalnız şu ciheti kısaca kaydetmekle bu sebep ve saliklerin çoğunun izahı yapılmış olur:

Bütün diktatörler, kendi ideolojilerini müdafaa ederlerken, parlamentoyu inkâr ederler. Onlarca parlamento şekli, vaktiyle moda olan bir ihtiyacıdan başka bir şey değildir. Onlar iddialarında ısrar edersunlar. Realite şunu söylüyor:

Bir tarafında medeniyet tekâmül ederken, diğer tarafta da işler ve bu işlerin takatı ve tevzi ameliyesi büyümekte ve o nisbette genişlemektedir. Bunun neticesinde, herhangi bir yerde birbirlerinden ayrı bulunan cemiyet grupları arasında rabatlar, münasebetler teşvüs etmektedir ki, bu karşılıklı münasebetler göz önüne getirilince kanun devletinin sosyal manası daha iyi anlaşılır.

İmdi, gerek karşılıklı münasebetlerin, gerek iş taksiminin genişlemesi, evelâ bu münasebetin, ondan sonra "hak, kın masuniyetini lüzumlu kılmaktadır. Münasebet veya hak masuniyeti ise, cemiyet münasebetlerinin nizamını sağlamlaştırmak, onu emniyet altına almakla mümkündür.

Bu ise, cemiyet münasebetlerinin ve dolayısıyla ekonomik münasebetlerin daimi olarak yeknazak bir nizam altına alınmasıyla, daha doğrusu bu münasebetlerin bir merkezden tanzim edilmesiyle elde edilebilir. Hasılı, insan cemiyetinin bu rasyoneleştirme hareketi, "modern kanun devleti", ni meydana getirir. Kanun devleti de şundan dolayı insanlığın ve insanın ideali-dir:

Medenî insan, ferdin değil, kanunun hâkimiyeti altında yaşadığı zaman "medenî", dir. Çünkü kanun devletinin hâkimiyeti, emniyet ve selâmeti ve bilhassa "hürriyet", ifade eder. Aynı şahıs, hem kanun çıkarır ve hem de onu lera edecek mevki-de bulunursa, hürriyetin asıl mana ve mahiyeti değişir. Açıkçası, kontrol tâbi olmayan herhangi bir ferdî hâkimiyet, gü-nün birinde keyfî ictaat halini alır. Bunun örneklerini insanlık çok yakın tarihlere kadar görmüştür:

Despotların hazırladıkları kanunlar; gizli ictimalarda kararlaştırılan ve halkla iflan edilmeden tatbik edilen nizamlar; her biri en korkunç bir emniyetsizlik, bir dehşet oldu. Ve böyle olduğu için parlamen-toya kavuşan millet, ilk fırsatta bu kanun-ları ortadan kaldırdı.

İnsan ferde değil, kanuna itaat ettiği

Dil araştırmaları

Cenk kelimesi

Naim ONAT

Geçenki yazılarımda gösterdiğim harp ve kavga gibi (Cenk) de el ve pençe anlamına bağlı öz Türkçe bir kelime ise de bütün sözlüklerimiz bunun bize Farsçadan geçmiş olduğunu yazarlar. Çok eski ve zengin dilimizi araştırıp incelemeyen ve kör körüne birbirine uyarak bu kelimeyi de Farslardan aldığımızı sanan lügatçilerimiz, Radloff'u da aynı gaflete düşürmüşlerdir.

Eskiden Arapça ve Farsça, imtiyazlı birer dil olarak tanınmıştır. Bu diller, yabancı bir dilden aldıkları kelimeleri, istediği gibi, eziz bozabildiği halde biz onlardan aldıklarımızın bir tûyüne bile dokunamazdık. Halkımızın bunlardan kendi millî fonetiğine uydurarak konuştugu kelimeler, okur yazarlarca yanlış sayılır, bunları yazı dilinde kullanmak ve okur yazarlar arasında söylemek gülünç ve ayıp görüldü.

Arapçada cem'i etrak gelen (Türk) kelimesini bile arapça sanmıştık. Onu, arapların yazdığı gibi değil, kendi imlâzına uydurarak vokalle yazmak isteyenlere; vavü Türk adını takanlar olduğu gibi "Biz Türkü, eskiden, salim sanıyorduk, siz, onu şimdi eceve yaptınız" diye tarize kalkışan ediplerimiz de bulunmuştur. Tâ altı buçuk asır önce :

Türk diline kimse ne bakmaz idi

Türklerle her giz gönül akmaz idi diye haykıran bağıri yanık Aşık Paşa'dan sonra bu gaflet gittikçe koyalışmış, yanlış ve yıkıcı telkinler gözleri ve gönülleri daha ziyade karartmıştır.

İşte bu karanlık görüşledir ki Arapça ve Farsçada Türk dilinin aynı fonetik ve anlamlı kullandığı bir kelimesi görüldüğü zaman, bunun bizden o dillere değil, o dillerden bize geçtiğine hükmetmek hemen hemen bir âdet olmuştur.

Aydın bir Türk bilgini olan Kamus çevirmeni Asım Efendi, meselâ bizdeki (Ari) kelimesini arapçada bal yapmak anlamında bir mastar olan (ary) fiilinin ismi falinden alınmış sanıyordu. (1).

Gene bu Türk bilgini Fars sözlüğü olan Bühran tercümesinin baş taraflarında fahş Farsçada (Ka) harfinin bulunmadığını yazdığı halde Farsçaya olduğu gibi geçmiş olan kaz, katik, kula kalavuz (kila-vuz) kelimelerinin Türkçede de kullanıldığını söylemekle iktifa ettiği gibi bizde biricik adı olan (kaş) kelimesinin (ki) bu-nun Yakutça söyleniş (hâs) ve Farsçası (obru) dur./ Bizden Farsçaya geçmiş olan (kaş) dan bozma olduğunu yazmıştır.

Gene bu kitapta gördüğümüz üzere Türkçe topoz, Farsça debûs'un ve dugme, bu dildeki tükme'nin bозnuzusudur.

Bugün bile izleri tamamiyle silinmemiş bu yanlış görüşün pek az istisnalarıyla yakın zamanlara kadar yaşamış olduğunu görüyoruz.

İşte Salâhattin'in (Kamusu Osmanî) sinde bunun rastladığımız gülünç örneklerinden bir iki tanesi:

Farsça (becek): "bir nevi küçük silah, âleti katadır. Türkçede tahir ile kulla-nılan bıçak lafızının aslı bu olsa gerek". Arapça (biraz) /sonu dat harfiyle/: "az nesne, az şey, Türkçede (biraz) bu-nun galatıdır."

Bühran'ın: "na malûm bir silâhtır." dediği (becek) i: âleti katı diye yazmak ve Arapçada (barz) m cemî olan (biraz) kelimesini müfret bir isim çekline sokmak cesaretini göstererek bıçak ve biraz kelimele-rimizi bile Türkçe sayıyan gayret-keslerin (cenk) kelimesini öz Türkçe bir kelime sanmalarına imkân var mıydı?

Farsçadan Türkçeye değil, tersine, Türkçeden Farsçaya geçmiş olan gerek (cenk) gerek bizce bunun kaynağı olup gene Farsçada: insan pengesi ve kus cımağı anlamında görülen (çenk) kelimeleri Farsçaya kullanılıyorsa da bunlara ne Horn'un Farsça etimoloji sözlüğünde, ne de Bartholomae'nin eski İran sözlüğünde birer Farsça kelime olarak rastlanamıyor.

Bundan başka Farsçada türemeleri yok

gün "hür", dır. Çünkü, kanun, keyfi tesir-den âzade kaldığı müddette bir "nizam", olur. Cemiyet ve tabiatın varlığında ki "aklı selim", bunu böyle emretmiş ve böyle emretmektedir. Diktatörlerin demokrasiyi beğenmemekte, onu kötülemekte elbette ki, menfaatlari vardır. O da kendilerinin politikasıdır. Fakat politika realiteyi de-ğistiremez.

Hi. Tu

yayılmasında memleketle zarar ge-leceği düşünülmüş, demektir.

Hiç olmazsa uydurulan yalan, sa-dece, yalan uydurmak ihtiyacını tat-min etmek için değil de suyu bulandırmak ve devletin, hükümetin, veya milletin manzarasını yanlış göstermek için uydurulmuştur.

Ne yünden bakarsanız bakınız, şa-yia kötü bir şeydir. Bir yandan bir yana götürülmesi de, duyunca ina-nılması da, şayialar üzerine müla-zele yürütülmesi, kanaat değiştiril-mesi de kötü ve zararlıdır.

"Sözün gümüş, sükûnun altın", ol-ması her zaman doğru olmasa bile şayia taşıırken ziyadesiyle doğru-dur.

Farkında olmadan neden kötülük etmeli ?

Dikkat edelim ki "şayia" bazı de-fa'i kendisine - beşinci kol gibi - be-şinci göz diyebileceğimiz derecede zararlı olur.

Eğer öyle bir hâdise olmuş da bildirilmemişse, o zaman, bunun

denecek kadar köksüz ve çılız görünen bu kelimelerin dilimizde zengin ve yaygın bir söz oymağı vardır. Bunlardan ilk önce, el ve pençe anlatan bir kaç örnek verelim. Anadoluda:

Cınak: Pençe. —Kamusu Türkî, lebec, eski kaynaklarda da vardır. /Kırgızca da bu anlamdan alınan cınaktır: tutumlu, müktesit demektir. — Rad.

Çenge: pençe, avuç

Çinmek: el çırpamak, alkışlamak. /Kar-gışın (kar) ve alkış'ın al-elden gelmiş ol-duğu gibi./ — Derleme Dergisi. I —

Doğu diyalektlerinde: Çanaka: pençe, tırnak (çağ) (2) çanak: direk. (Tel., Kom.) çengel: el, yumruk (K. Kır.) çinge- : el çırparak şarkı söylemek (çağ) — Rad.—

çinçil- : elle yoklamak - Yakut: Pekarsa. El, pençe anlamlarına bağlı kuvvet, sa-vaş gösteren kelimelerden de bir kaç misal. Anadoluda:

Gangama: gürlütlü, münazaa.

cinga: döğüşken

cnık: yapılan mukaveleyi bozan, hiy-lekâr.

cnıkmak: kızmak, hiddetlenmek /Rad -loftta bu kelime, oyun esnasında mızık -çılık etmek anlamında gösterilmektedir./

Cmaz: kavga, gürlütlü, cınmek: güreşte birisini tepe üstü yu-varlamak

çandır: kavgacı, dik başlı.

çangaza: kavgacı, gürlütlü. — Derle-me Dergisi. I —

Doğu diyalektlerinde :

Cenğ- : yemmek, galip gelmek (Kır.)

Çenç- : mağlup etmek (Kaz.)

Çunğ: hücum, saldırma. (Tel.)

çunğda: çevirmek, hücum etmek (Tel.)

çnrd: dayanıklı, kuvvetli, sert (Tel.)

çingot: yiğit, kahraman (Şor.)

çong: büyük, kudretli (Çağ.)

Çanğ: muahze, tekdîr. (Sag.) — Yakut-ça candığı

Cengiz: kudretli, büyük, yenilmez.

(Çağ.) — Çingiz — Rad. —

Çine: güç, kuvvet — Verbitskiy —

çınay-: musallat olmak, düşmanı sındır-mak — Yakut: Pekar. —

Yazımız fazla uzatmamak için sayısız örneklerinden bir kaç taneisini alabildiği-miz şu kelimeler bize cenk kelimesinin nasıl el ve pençe anlamına dayanan, bütün lehçelerimizde yaygın bir kelime olduğunu göstermeye yeter sanırım.

(Cenk) kelimesi yukarıda geçen (cenç) ve (çunğ) kelimelerinin kendisi, cenç- yemmek /Anadoluda yinmek/ diye kulla-nılan (cenğ-) fiilinin yanında gene Kırgız-ca (cenğ) kelimesi de: yen, elbise kolu de-mektir ki kelimenin el ve kol ile ilgisini gösteren başka bir tanaktır.

Birinci yazımızda da kısaca işaret et-tiğimiz üzere cınak kelimesinin arapçaya geçmiş bir şekli olan (canah) da: hem el, hem de kanat /— Farsça aile/ anlamlarına geldiği gibi yan ve taraf ta demektir.

Bizim uzun araştırmalar ve karşılaştı-rmalar sonunda vardığımız kanağa göre, es-ki dedelerimiz, taraf, kenar, yan, yön anlamlarını el ve kol adlarına verdikleri kelimelerden çıkarmışlardır.

Anadoluda yan kelimesi gibi /ki bu-nun Kırgızcası: can ve Şorcası: canah/ kola bitişik olan vücut parçasına - kol - kulp gibi - canp adının da verildiğini gö-rüyoruz. — Derleme Dergisi — I -246 -

Bu kelimenin halk diline arapça (cenb) kelimesinden geçtiğini sanmak bize (arı) nın arapçadan ve (kaş) nı farsçadan gel-diğine inanmak kadar gülünç olur.

Araplar bizde (y) ile başlayıp Kırgız ve Kazançada (c) ile söylenen bir çok ke-limelerimizde olduğu üzere cınak ve canp sözlerimizi de canah, cınh, cunh ve cenb cınah, cınah diye hep yan anlamında tür-lü söylenişlerde tasrif etmişlerdir. Dili -milde el, kol, pençe anlamlarına geldiğini öbür yazılarımızda gösterdiğimiz al, kar, kap köklerinden üremiş kelimeler gibi ortada değişik vokallerle söylenen (c, ç + n, nğ) köklerinden de aynıyle el ve kol anlami-na bağlı başkaca sayısız kelimeler de doğ-muştur. Bunları burada sayıp dökmeye lüz-um görmüyorum.

Bu saydığım köklerden cenkleşmek, kavga ve savaş anlamında kullanılan alrs -karış, karış - kabış, kabış gibi Altayca - ce (nğ) is - ve Kazanca ci (nğ) is - filleri de çıkmıştır ki: yenişmek, cenkleşmek demektir.

Anadoluda kullanılan cınaz da: kavga demek olduğu gibi cınas da fesatçı, kavgacı anlamındadır. Halkımızın kullandığı bu sözlerin yanında bizden çok uzaklarda yaşayan Yakutların cınış kelimesini de gö-rüyoruz ki: sert, merhametsiz adam de-mektir.

(1) Divan sahibi de iki dil arasındaki bu uygunluğu işaret etmiş ve Arapçada (ary) bal, Türkçe (arı) da bal yapanlar demiş; fakat bunun araplardan bize geçti-ğini söylemediği gibi arı olmanın balın bulunmuyacağına da gizli bir işarette bulunmuştur.

Arapçaya (arı) yalnız bu anlamla gir-memiştir. Halis, öz, kusurdan hâli anlamlarında arı ve arık gibi zayıf anlamdaki arık sözümüz de gene arık diye aynı an-lamda bu dile girmiştir. — Akbar-ül-me-varid —

(2) Çincece Çang 3: avuç, yumruk, çi-yang: mızrak demektir — Acaryan'ın Et-imoloji sözlüğü. —

Parti müfettişi Adana'da Adana, (Hususî) — Seyhan ve İçel bölgeleri Parti müfettişliğine tayin edilen Hasan Menemenci (Mardin) Adanaya gelmiş ve vazifesine başla-mıştır.

T.İ.

DIŞ POLİTİKA

Macar - Yugoslav dostluğu

Yugoslavya, gerek eski Avusturya - Macaristan imparatorluğunun varislerinden biri ve gerek eski küçük antantın bir uzvu olduğu için 1919 sulhunu takip eden seneler içinde Macaristan'la normal münasebetler tesis edememiştir. Küçük antant 1921 senesinde Macaristan'a karşı teşkil edilmiş bir kombinasyondur. Böyle bir kombinasyon devam ettikçe, Yugoslavya ile Macaristan arasındaki münasebetlerin soğuk olması tabii idi.

Vaziyet böyle olmakla beraber, macarların komşuları olan diğer iki küçük antant devleti karşısında Yugoslavya ile münasebetleri normale daha yakındır. Çekoslovakya'nın tasfiyesi, macarlara bu devletle olan hesaplarını da tasfiyesi için fırsat verdi. Nihayet geçenlerde Romanya bir şaşkınlık içinde kendisini mihverin kolları arasında attığı zaman, bu devletten de Transilvanya'nın bir kısmını aldı. Gerek Macaristan ve gerek Romanya, resmen üçlü mihvere iltihak etmiş ve yeni nizâmı tanımış iki devlet olmakla beraber, hâlâ birbirleriyle samimi münasebet tesis edemediler. Ve eğer Almanya'nın nüfuz ve otoritesi mâni olmasa, yeni nizâmın iki uzvu belki de birbirleriyle mücadelede girişeceklerdir.

Macar - Romanya münasebetleri bu vaziyette iken, diğer taraftan Macaristan Yugoslavya ile daha yakın münasebet kurmak için adım atmıştır. Birkaç gündünberi gelen ajans haberleri, Belgrad'a gelen Macar Hariciye Nazırı ile Yugoslavya Hariciye Nazırı arasında "ebedî" bir dostluk muahedesi imzalandığını bildirmektedir. Muahede anlaşılması, Yugoslavya'nın 1937 senesinde Bulgaristan'la imzaladığı dostluk muahedesine benzer. Ve iki tarafı "karşılıklı münasebetlerini alâkadar edebilecek meselelerde birbirleriyle istişareye" bağlamaktadır.

Muahedenin bir ehemiyeti, Macaristan'ın Yugoslavya'dan herhangi toprak iddiasından vaz geçmiş olmasının ifade edilmesidir. Ve normal şartlar altında imzalanmış olsaydı, iki tarafın da sulh politikasından müphem bir vesika telâkki edilecekti. Fakat Macaristan'ın üçlü mihvere iltihak ettiği bir sırada imza edilmiş olması, bazılarının, acaba bunda başka bir mâna mı var? diye sual sormaya sevkedecektir. Filhakika Magyar Orsag gazetesinin bu vesile ile yazdığı bir makale böyle bir şüpheyi uyandıracak mahiyettedir.

Gazete diyor ki:

"Bu muahede yalnız iki memleket arasındaki münasebetlerin müstakbel inkişafını temin etmekle kalmıyacak, belki Yugoslavya ile mihver devletleri arasında daha sıkı bir işbirliğinin başlangıcı olacaktır."

Bu sözler karşısında Belgrad'ta imzalanan pakt, Yugoslavya'yı bilvasıta mihver politikasının çerçevesi içine almak maksadına mâtuftur bir manevra gibi görünmektedir. Filhakika Avrupa'nın bu münakasasındaki mihver politikası sulhun korunması ve milletlerin mülki tamamlıklarına ve istiklallerine hümet noktasında toplanmış, Yugoslavya'nın harici politikasıyla muvazi yürüyeceğinden, Yugoslavlar doğrudan doğruya macarlara ve dolayısıyla de mihverle işbirliği yapmakla mahzur görmeyeceklerdir. Esasen Yugoslavya'nın paktı bu mânada anladığı, hariciye nazırı Marković tarafından söylenen sözlerle de teyit edilmektedir. Muhtemelen hariciye nazırı muahade müessesilerine demiştir ki:

"— Bu muahadenin metnini negrederken takip edilen gayenin Tuna havzasında Macaristan ve Yugoslavya hükümetlerinin tatbik ettikleri sulh ve yapıcı işbirliği siyasetinin yeni bir tezahürü olduğunu tebarüz ettirmenizi rica ederim."

Esasen bu, geçen hafta Yugoslav Başvekilı tarafından izah edilen Yugoslav dış politikasının ana hatlarına uygun bir politika. Hatırlardır ki B. Svetkoviç, Yugoslavya'nın mülki tamamlığa ve istiklâle ne hümet edilmek şartıyla mihver devletleriyle işbirliği yapmaya hazır olduğunu bildirmişti.

Fakat eğer, mihver devletleri, Belgrad'ta imzalanan paktı, Yugoslav hariciye politikasının bu prensiplerine aykırı bir siyaset takip etmek için bir âlet olarak kullanmaya çalışacak olurlarsa, ebedî dostluk paktının hükümsüz ve mânasız bir vesikadan ibaret kalacağı şimdiden söylenebilir.

A. Ş. ESMEER

Hitler - Musolini mülakatı bir daha tezkip elildi

Berlin, 14 a.a. — Hariciye nezaretiyle teması olan mahfillerde bugün bir kere daha beyan ediyor ki B. Hitler'le B. Musolini arasında bugünlerde bir mülakat yapılmaması derpisi edildiği hakkında yabancı memleketlerde çıkan haberler tamamıyla asılsızdır.

ARNAYUTLUK'TA

Yunanlılar durmadan ilerliyorlar

(Başı 1 inci sayfa)

malzemelerini nakle başlamışlardır. Aynı zamanda, kuvvetli bir mukavemet göstermek maksadıyla şehrin ön kısımlarında bir hat vücuda getirmektedirler.

Gazetelerin verdiği haberlere göre bu muntakada dün çok şiddetli muharebeler cereyan etmiştir. Son gelen haberler yunanlıların Himara'nın sekiz kilometre yakınına vardıklarını bildirmektedir. Himara'nın cenubunda bulunan Palermo limanının işgali, yunanlılara Himara'yı görebilecek vaziyet temin etmiş olacaktır.

Merkez muntakasındaki yunan kıtaatı Premeti'nin batı şimalinde arazi kıratazarak bu bölgeye hâkim olan mühim bir dağı silsilesinin işgali ile elde ettikleri vaziyetten istifade etmektedirler. Kıtaat mütemadiyen batı şimal istikametinde ilerlemektedir. Çok arazi kazanmakta olan yunanlılar civar tepelere kuvvetli bir surette yerleşmektedirler. Şimal muntakasındaki fırtınalıların, Peograd'ta şimalinde ve batı şimalinde muharebeler büyük bir şiddetle devam etmektedir. İtalyanlara takviye kıtaatı gelmesine rağmen bu bölgede teşebbüs daima yunanlılar elindedir. İtalyanlar mühimmatlarını tayarare ile nakletmektedirler.

Yunan matbuat nezaretinin söz söylemeye mezun bir memurunun ifadesine göre, tebliğlerde zikredilen muharebeler esnasında alınmış olan italyan esirlerinin miktarı 200 subay ve 7000 ere balığ olmaktadır. Son günlerde alman esirler bu miktara dahil değildir.

İtalyanların 987 ölü ve 1910 yaralı olarak ilân etmiş oldukları zayıf hakkında sorulan suale bu zat şu cevabı vermiştir: — Eğer bu rakamlar doğru olsaydı, italyanların bırakmış oldukları malzeme miktarına nisbetle fevkalâde küçük olurdu. Bu malzeme meyandan 120 top, 55 tank defî topu, binlerce otomatik silah, 250 kamyon, 'ki tank, 15 bin motosiklet ve bisiklet, bir çok yük ve araba hayvanat ve büyük miktarlarda malzeme ve mühimmat mevcut bulunmaktadır.

Atina radyosunun verdiği malûmat

Londra, 14 a.a. — Yunan radyosu, askeri vaziyet hakkında şu negriyatı yapmıştır:

Yunan ordusu cuma günü cephe üzerinde ilerleyişine devam etmiştir. Havanın muhalif olması ve kar fırtınaları kıtaatımızın cesaretini kırmadığı gibi hücumlarımızın şiddetlerini de azaltmamaktadır. İtalyanların anudane mukavemet etmek ve bazı yerlerde mukabil taarruza geçmek teşebbüslerinde bulunduklarını da takdir etmek lâzımdır. Bütün bu teşebbüsler düşman için ağır zayıflara taredilmiştir. Bu çetin muharebelerin nihai neticesi olarak, daha mühim muvaffakiyetlere yol açacak olan ehemiyetli stratejik mevziler zapt edilmiştir.

Yunan kıtaatının kuvvei maneviyesi mükemmeldir. Adriyatik denizi sahillerinde muharebe eden kıtalarımız pek parlak bir zafer kazanmışlardır. Hücum o kadar şiddetli olmuştur ki, kıtaatımız Himara limanına yaklaşmıştır.

İtalyanlar ne Tepedelen'de ve ne de sair muntakalarda hiçbir muvaffakiyet elde edememişlerdir.

Düşmanın kuvvetle işgal etmekte olduğu mevzilerin zaptı için Tepedelen'de şiddetli muharebeler cereyan etmiştir. Düşman nihayet ricat ederek birçok ölü terk etmiştir. Düşmanın bu bölgedeki mukavemeti kırılmış ve mahut italyan dağı fırsak ağır zayıf at vererek püskürtülmüştür.

Atina, 14. a.a. Baş kumandanlığın dün akşam neşredilen 48 numaralı resmî tebliği: Cephenin muhtelif noktalarında kıtaatımız büyük faaliyet göstermiş ve müsait neticeler almıştır.

İtalyanlar, Yunan denizinde birkaç adayı bombardıman etti.

Atina, 14. a.a. — Emniyet nezaretinin dün akşam neşredilen resmî tebliği:

Düşman tayyareleri bugün memleket üzerine mahdut akımlar yapmışlardır. Yunan denizindeki birkaç adaya bombalar düşmüştür. İnsanca zayıf ve hasar azdır. Selânik bölgesinde şehir harici muntakada birkaç bomba düşmüşse de, ne hasar, ne de insanca zayıf vardır.

Bulgarların Romanya felâketzedelerine yardımı

Bükreş, 14 a.a. — D.N.B. ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Bulgaristan'ın Bükreş elçisi B. Çoma-kof, zehreli felâketzedeleri için general Antonesko'ya bir mektup içinde iki milyon tevdi etmiştir. Mektupta, Bulgaristan'ın Romanya ile tam bir dostluk ve iyi komşuluk münasebetleri içinde yaşamak istediği bildirilmektedir.

General Antonesko cevabında, rumen hükümetinin iki memleket arasındaki iyi münasebetleri kuvvetlendirmek için elinden geleni yapacağını beyan etmiştir.

Japonya'da sansür

Tokyo, 14 a.a. — Başvekil Prens Konoye'nin riyaseti altında yapılan seferberlik umumî meclisi toplantısında matbuata sansür vazî için hükümet verilen selâhiyetler tasdik edilmiştir.

Anfil adalarının iktisadî istikbali

(Başı 1. inci sayfa)

niz üsleri meselesini tetkik ettik. Keza Anfil adalarının iktisadî istikbalinden ve bu adaların iktisadî inkişafında Amerika'nın İngiltere ile nasıl iş birliği yapabileceğinden de bahsettik.

Reisicumhur bu adalara büyük bir alaka göstermekte ve adaların işleri hakkında derin bir vukufa malik bulunmaktadır.

Reisicumhurla enternasyonal vaziyet hakkındaki mülakatım umumî mahiyette olmuştur.

Dük dö Windsor, reisicumhurdan Bahama adalarını ziyaret ettiği sıralarda kendisiyle görüşmek istediğini ve şimdiki Miami'de bulunduğu için bu seyahati yaptığını söylemiştir.

Mareşal Petain de anti meselerleriyle meşgul

Vichy, 14 a.a. — Havas ajansı bildiriyor: Mareşal Petain, Antil'lerde yaptığı seyahatten dönen general Carde'yi kabul etmiştir.

Mütarekenin ertesi günü, tecrübeli bir müstemlekeci olan ve garbi Afrika ve Cezair umumî valiliklerini yapmış bulunan general Garde fransız hükümeti tarafından Guyan, Martinik ve Guadeloupe'e gönderilmiştir. Generalin vazifesi bu müstemlekelere fransız mağlûbiyetinin sebeplerini anlatmak ve buraların işgali imkânlarını tetkik etmektir.

General Carde yalnız fransız müstemlekelerinde değil aynı zamanda Amerika'da ve uğradığı İngiliz Antil'lerinde intibahlarını da mareşale bildirmiştir. Generalin bu intibahları memnuniyet verici mahiyettedir.

Bremen

ve Kiel'e hücumlar

(Başı 1. inci sayfa)

kadar fena olmasına rağmen pilotlarımız hedeflere müteaddit bombalar düşmesini temin etmişlerdir.

Bordo'ya yapılan hücum

Londra, 14 a.a. — Hava nezareti istihbarat bürosu bildiriyor:

Sahil muhafaza teşkilâtına menhup tayyareler dün gece Bordo'daki denizaltıların üstüne hücum etmiştir. Hücum kısa fakat, tahripkâr olmuştur. Büyük çapta bombalar atılmıştır. Hedefin üzerine ilk varan pilot rahat boyundaki bir binaya tam bir isbat kaydetmiştir. Atılan bombaların infilakı müteakip rühtim boyunca uzayan duvarların 15 saniye müddetle birbirini ardından mavi ışıklarla aydınlandığı rasit tarafından müşahade edilmiştir.

Hücumun müteakip safhaları daha iyi görülmüştür. Dokların kapısı civarında vukua gelen şiddetli bir infilaktın sonra havuz boyunca 12 kade rinfilak vukua geldiği müşahade edilmiştir. Pilotlar üslerine dönmek üzere hedeften uzaklaşırken denizaltılar üstünde iki büyük yangın çıktığı ve kesif duman bulutlarının yükselmekte olduğu görülmüştür.

LAVAL azledildi

(Başı 1. inci sayfa)

Mareşalin beyannamesi

Londra, 14 a.a. — B. Laval'in hükümetten çekilmiş fransız halkına radyoda mareşal Petain'in bu beyannamesiyle bildirilmiştir:

Mareşalin okunan beyannamesi şudur: Fransızlar,

Memleketin menfaatlerine uygun olacağına hükmettiğim bir karar verdim. B. Pierre Laval artık hükümet dahil değildir. B. Pierre Etienne Flandin hariciye nezaretini deruhte etmiştir. Kanunu esasının halefimi tayin eden dördüncü maddesi iptal edilmiştir. Bugünün dış siyaset sebepleri dolayısıyla bu tedbir almaya karar verdim. Bu karar Almanya ile olan münasebetlerimiz üzerinde hiç bir aks yapmayacaktır. Devletin dâimindeyim. Millî inkişaf devam edecektir.

Bu beyanattan sonra Marseyyeye galmıştır.

Kanunu esasının dördüncü maddesiyle mareşal Petain'e tayin edilen halef B. Laval'dır.

Kabinedeki değişiklik

Mareşal Petain'in beyannamesi okunduktan sonra konusun Lyon radyosunun spikeri B. Laval'in kabineden çıkarılması hakkında şunları söylemiştir:

Devlet reisi hükümeti daha mütecanis kılınak niyetindedir. Şimdiye kadar B. Laval'in uhdesinde bulunan bagvekalet muavinliği bu suretle ilga edilmiştir. İstihbarat teşkilâtı tekrar doğrudan doğruya Bagvekalete rapetilmektedir.

Bu değişiklik Almanya ile olan münasebetlerimiz üzerinde hiç bir aks yapmayacaktır.

Spikerin beyanatına nazaran, Napoleon'un oğlu Duc de Reichstadt'ın — ikinci Napoleon — kullerinin Fransa'ya nakli münasebetiyle B. Hitler'in gönderdiği meşaja mareşal Petain tarafından verilen cevapta bu husus sarahaten teyit edilmiştir.

Resmî gazete yeni nazırların listesini neşretmiştir. B. Flandin ve iki yeni müşegarin tayininden başka kabinede değişiklik olmamıştır.

Askerlerimize kışık hediyeler

(Başı 1. inci sayfa)

kerlere yapılacak yardım meseleleri görüşülmüştür. Askerlere yapılacak teberru için tebeden pamukluların, corapların, başlıkların ve eldivenlerin halkın kolaylıkla tedarikini temin edilebilmek için şehrin muhtelif yerlerinde bu malların maliyet fiyatına sarf arz edilmesini kararlaştırılmıştır. Asker alelerine yardım için halkın yapacakları teberruların kabulüne devam edilmektedir. Ancak 5 ikincikânuna kadar hediyelerini hazırlayıp da vermeye imkân bulamayanlara bir kolaylık olmak üzere o gün Kızılaz memurları evleri dolayış makbuz mukabilinde teberruat ve hediye kabul edebileceklerdir.

Memlekettten hediyeler

Askerlerimize yapılmakta olan kışık hediyeler teberruları etrafında dün aldığımız haberlere göre Mersin'de hazırlanmış olan pamuklu miktarının 7000 e vardığını bildirmektedir. Ve gene bu haberlere göre hediye temini maksadıyla Mersin'de Nazım Gandio 800, Nazım Miskair 750, Mustafa Gazi ve Şürekâsi ile Ahmet Ramazan ve şürekâsının, İnkişaf şirketinin beşer yüz lira, Mustafa Gandio 300, Mahmut Rumani 250, İbrahim Derviş 210, Ahmet Gönen, Mustafa Erdişli, Çiftçi oğulları, Ali Safa Nirkend oğulları ve Necati Hancı, Fahri Guran işker yüz lira, Ali Ergir ve ortakları, Mehmet Demirci, Şafo Kardeşler, Nühim Şeflun ve Türyağ yüz elişer lira, Kurtuluş ticaretşanesi, Ahmet Sebah oğulları, Sait Akıncı, Hazan ve Baroh, Şükrü Diyap, Mehmet Buğdaycı, Zekeriyâ Guran ve İş Bankası yüz lira, Yusuf Es 75, Abdülhamit Nas 60, diğer 18 vatandaş da elişer lira vermişlerdir.

Kızılcahamam kazası halkı da geniş mikyasta kışık hediyelerine devam etmektedir. Şimdiye kadar yüzölçü ve pamuklu eşya olarak verilenlerin sayısı bini geçmiştir. Bu kaza halkından bir çokları da aynı zamanda nakden yardımda bulunmaktadır.

Kayseri'de evcele verilmiş olanlara ilâveten yeniden 510 çift çorap ile 200 pamuklu, 25 fanila ve 25 yün eldiven teberru kaydedilmiş ve Mustafa Saylan adında bir vatandaş da 76 takım iç çamaşırı vermiştir.

T. Şeker fabrikalarının Kızılazı teberrüü

Türkiye Kızılaz Cemiyeti Umumi Merkezinde tebliğ edilmiştir:

Askerlerimize kış hedyesi tedarik edilmek üzere Türk şeker fabrikaları anonim şirketinden umumî merkezimiz veznesine 5000 lira yatırılmış ve cemiyetimizce de bu hediyelerin tedarikine tevessül edilmiştir. Kızılaz cemiyeti umumî merkezi türk şeker fabrikaları anonim şirketine bu kıymetli yardımlarından dolayı teşekkürial takdim eyler.

Kahraman erlerimize kış hedyesi 3.366 parçayı buldu

Çankırı, (Hususî) — Kahraman askerlerimize kış hedyelerini hamiyetli Çankırı halkı vermeye devam etmektedir. Merkez köylerinden de hediyeler gelmeye başlamış bulunmakta dır.

Şimdiye kadar Kızılazı teslim olunan eşya miktarı şudur:

1.883 çorap, 440 eldiven, 714 pamuklu, 64 kazak, 47 mintan, 66 don olmak üzere 3.366 parça hediyedir.

Bu hediyeler henüz 1491 vatandaş tarafından verilmiştir. Hediyeler tasnif ve denk yapılmış sevkedilmek üzere dır.

Burdur'da

Burdur, 13 a.a. — Kahraman erlerimize kış hedyesi temin etmek için başta Cümhuriyet Halk Partisi olmak üzere Kızılaz ve bütün teşekküller hummalı bir faaliyet göstermektedir. Bir gün içinde toplanan yüzölçü eşya mikdarı 2.400 parçayı bulmuştur.

Amerika Japonya münasebetleri

Tokyo, 14 a.a. — D.N.B. ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Japon, amerikan münasebetleri hakkında neşrettiği bir makalede "Tokio Nisi Nişi" gazetesi diyor ki:

Son yirmi sene içinde Japonya'nın siyasetinin ne olduğunu Amerikaya anlatmak için sarfedilen gayretler boşa gitmiştir. Bilhassa son zamanlarda Amerika, kendisine karşı aksitlimle ve makul mülahazalarla hareketin faydasız olduğunu sihat etmiştir.

Amerika bir taraftan da Japonya'yı iktisaden boğmaya ve donanması ile tehdit etmeye teşebbüs etmiştir. Fakat bu Donkişotvârî bir hareket olmuştur.

Japonya ile Amerika arasında sulhu idame etmek için Japonya silâhlarını daha ziyade kuvvetlendirmelidir. Ancak bundan sonradır ki yeni müzakerelerden ve diplomatik teşebbüslerden bahsedilebilir.

İktisadî gazetelerden "Şuagâ Şogyo Simpo" da Amerika münasebetlerini ilah için Japonya tarafından yapılacak teşebbüslerin hepsinin boş olduğu fikrindedir. Bu gazete diyor ki:

B. Namura vaziyeti çok değıştirecek değildir. Amerika ve İngiltere şimdiki uzak şark siyasetlerini terketmedikçe hiçbir anlaşma imkânı yoktur.

HARBE DAİR

İtalyan mağlûbiyeti ve Almanya

Almanya ne yapacak ?

İtalya'nın gerek Arnavutlukta, gerek Libya hududunda, üstüste mağlûp olması üzerine herkesin sorduğu sual şudur: bu vaziyette Almanya ne yapacak? Filhakika, her iki harekâtta da henüz kat'î netice elde edilmiş değildir. İtalyanlar, ne Arnavutluk'tan ne de Libya'dan henüz koğulmamışlardır. Fakat faşist rejiminin ancak kısa sürecek ve aynı zamanda kendisini cephede ciddi bir çarpışmaya sevk etmeyecek bir harbi göze alarak bu mâceraya atıldığı göz önüne alınacak olursa, neticeler hakkında İtalya hesabına hiç de nikbin olmak kabil değildir. Çünkü, malûmdur ki, diktatörlerin sandalyaları, ancak mütemadi muvaffakiyetlerden bina edilmiş bir iham üzerinde muvazenede bulunur! Perşembenin gelişi ise çarşambadan belli olmaktadır.

İhtimaller

Almanya'nın faşist dostuna karşı bu vaziyette ne yapacağı bihakkın sorulabilir. Akla bazı ihtimaller gelmektedir:

- 1 — İtalya'ya fîli bir yardım yapmak,
 - 2 — İtalya'yı ihmal etmek ve kendi haline bırakmak,
 - 3 — İtalya'yı işgal etmek.
- Bunlardan başka, İtalya'ya karşı Fransa'yı kazanarak bir cephe kurmak da kabil olabilir. Fakat şimdiki halde Almanya sanki İtalya ile bir anlaşma mevcut değilmiş, sanki İtalya ittifağa dahil bulunmuyormuş gibi, ve hattâ İtalya, haritada yokmuş gibi hareket etmek şıkkını ihtiyar eder görünmeye başlamış ve belki de bu arada yeni kombinasyonlar hazırlamaya girişmiştir.

Fili yardım

İtalya'ya fîli bir yardım ihtimali hele büsbütün uzaklaşmıştır. Çünkü bu yardım ancak, Bulgaristan, ve yahut Yugoslavya tarihiyle Yunanistan üzerine bir tazyik yapmakla mümkün olabilir. Halbuki son zamanlarda Balkanları saran ağır hava ortadan tamamiyle kalkmıştır. Bulgaristan Akdeniz'de bir mahareç istemek arzusunı şimdilik ihmal etmiştir. Yugoslavya ile, üçüzlük paktı henüz iltihak eden Macaristan ebedî bir dostluk mısakı imzalamışlardır. Bu suretle, zmmen macarların artık Yugoslavya'dan hiç bir istedikleri kalmadığı ilân edilmiştir. Macarlar, Yugoslavları anlaştırmak hususunda Almanya'nın büyük bir mesai sarfettiği muhakkaktır. Bu belki Yugoslavya aleyhinde mütemadiyen tahrikler yapan İtalya'nın hiç de hosuna gitmemiştir. Çünkü artık Yugoslavya kapıları da kendisine kapanmıştır. Fakat ne yapın ki zahiri bir memnunnuk göstermeğe mecbur kalmıştır.

İtalya'yı ihmal

İtalya'yı ihmal etmek ve kendi haline bırakmağa gelince, Almanya, bunun kendisi için çok büyük bir tehlike olacağını hissetmiş olabilir. Çünkü bu takdirde İngiltere, sâde Mısır'da bulunan kuvvetlerini çekip başka bir tarafta istimal etmekle kalmaz, aynı zamanda Akdeniz'deki filosunu da ana vatan filosunun takviyesinde kullanabilir. Süveyş ve Cebelütürk açıldıktan sonra almanların İngiltere'ye karşı tatbik ettikleri abluka'nın da mânası ortadan kalkar. Zaten şimdiye kadar Almanya, İtalya'ya sırf İngiliz kuvvetlerinin taksimini hizmet ediyordı, diye bu kadar yüz vermiştir. Bu bakımdan İtalya'nın ihmal edilmesi, Almanya'nın, ancak Fransa ve İspanya ile sıkı bir işbirliği yapmak, harbin sevk ve idaresine bunları da ihtimal edebilmek şartı ile mümkün olabilir.

Laval'in azli

Bütün bu ihtimallerin, münakaşa edilebileceği bir sırada dün Fransa'da çok mühim bir hâdise olmuştur. Fransız devlet reisi Petain, Başvekil muavini ve Hariciye Nazırı Laval'i azil ve onu, kendisine halef, yani aşağı

İtalya'nın Moskova büyük elçisi B. Molotof'a bir yemek verdi

Moskova, 14. a.a. — İtalya büyük elçisi B. Rosso, dün akşam, B. Molotof ile hariciye komiser muavini BB. Vişinski ve Lozovski'yi akşam yemeğine davet etmiştir. Alman ve japon büyük elçileri de davetli idiler.

yukarı veliaht tayin eden bir maddeyi de iptal etmiştir. Petain bu kararı ayrıca Lion radyosunda bir nutukla halka bildirmek lüzumunu da duymuştur. Fransız devlet reisi Laval'e dış politikasebepleri yüzünden işten elçektirildiğini bildirmiş, ve hemen arkasından da Fransa'nın Almanya ile olan münasebetlerinin değışmediğini söylemiştir. Bundan dolayı, bu azil keyfiyetini Lavalin Paris'te alman kuvvetleri erkânı ile yaptığı temaslara atfetmek mümkün değildir. Hâdisa olsa olsa, Fransa'nın yalnız İtalya ile olan münasebetlerinden doğmaktadır. Çünkü Petain dün bu münasebetlerden hiç bahsetmemiştir.

Fransa ve İtalya

Malûmdur ki Laval, İtalya ve İspanya ile yani lâtin devletlerle sıkı bir işbirliğine taraftardır. Hattâ bu maksatla Harab harbi zamanında zecri tedbirlerin İtalya aleyhine işlemesi için elinden geleni yapmış ve bu mekanizmayı sabote etmiştir. Bundan dolayı Laval'in şimdi Almanya ile bir olup İngiltere aleyhinde vaziyet alabileceği tıynet olduğunu söyleyenler de vardı. Fakat Laval'in İtalya aleyhine bir vaziyet alabileceği tahmin edilemez. Vakıa şimdi hariciye nazırına getirilen Flandin de sağ cenanhtandır. O da Almanya ile siyasi bir işbirliği politikasını güdenlerdendir. Fakat onun da Petain gibi İngiltere'ye karşı kat'î bir vaziyet alacağı tahmin edilemez. Fransız hariciye nezaretindeki bu değışiklik, Vichy hükümetinin yalnız İtalya'ya karşı olan hareket tarzına daha vuzuh vereceği zannolunabilir.

Laval ve İtalya

Laval'in azli hiç şüphesiz, İtalyanların gerek Arnavutlukta, gerek Libya'da uğradıkları büyük hezimetlerle alâkardır. Belki de fransız politikası mühim bir dönüm noktasındadır. Şimdilik bunun hakkında mütalea yürütecek kadar malûmat sahibi değilssek de, akla şöyle bir ihtimal de gelebilir:

Nasıl Yunanistan, Almanya ile normal münasebetleri idame ettiği halde İtalya ile harp halinde ise, Fransa da, doğrudan doğruya İngiltere'ye karşı hiç bir cephe almadan, İtalya'ya karşı bir vaziyet takınabilir. Ve belki de derhal yalnız italyanlarla yapılan mütareke şartlarını iptal edebilir. Bu şık eğer, tahakkuk ederse, almanların da işine gelir. Çünkü bu sayede Almanya İtalya'ya karşı Fransa ile bir muvazene tutabilir ve İtalya'yı kendi arzularına daha iyi ramedebilir.

Böyle bir ihtimal varit olabilir mi? Filhakika bu çok müşkül, çok girift bir kombinasyondur. Fakat diğer ihtimaller gibi bir ihtimal olarak mütalea edilemez mi?

Netice

İtalya'nın işgaline gelince, bu hususta birçok cenebi münakkitler tahminler yapmaktadır. Hattâ birkaç gün evvel gazetelerde çıkan bir habere göre, Almanya, italyan genelkurmayi nezdinde kurmay zabıterli bulundurmaya, başlıca emir ve kumandayı bizzat eline almayı teklif etmiştir. Fakat İtalya'nın bir nevi Slavkya vaziyetine değıceğini tahmin eden faşist erkânı bunu hoş karşılamamışlardır. Mağlûp bir İtalya'yı, alman işgaline girmiş İtalya'ya tercih edenler bulunduğu söylenmektedir. Fakat dün almanların İtalya'yı işgal edecekleri hakkındaki haberler yeniden dolaşmağa başlamıştır. Bir rivayete göre almanlar bu maksatla Avusturya'da asker tahşidatı yapmaktadır.

Görülüyor ki, birçok ihtimaller içinde hangisinin tatbik edileceğine dair ortada henüz kat'î bir emare yoktur. Fakat İtalya'da vaziyetin yeni ihtilâllar doğuracağı da şüphesizdir. Şu muhakkaktır ki, bu ihtimallerden hangisi tahakkuk ederse etsin, İtalya, bu harpten çıkarken müstemleke imparatorluğuna artık elvedâ demeye mecbur kalacaktır. Yanlış hesap Bağdat'tan döner ama, Arnavutluk'tan ve Libya'dan dönmüştür.

Müntaz Faik FENİK

HAYAT ve SAHAT

Duş yerine kırbaç

Geçen gün "çekirdeksiz üzüm gibi", başlıklı yazıda, eski zamanlara ağı efendilerin kırbaç taşıdıklarını hatırlattığım, bu yazıları okuyan satır zatlardan bir Bayanın canını sıkımsı, Teranedi imzasıyla gönderdiği mektubunda:

— Ağafendiler hiçbir zaman kızları döğmemişlerdir, diyor, hem siz bilmez misiniz ki bir kadına gülle bile vurulmaz.

Bu muhterem Bayana, Victor Hugo'nun şiirlerini unutmıyacak ve öfke üzerine yazdığı mektubunda onlara telmih edecek kadar okuması olmasından dolayı ilk tebriklerimi sunarım. Ağafendilerin kızları hiçbir zaman döğmediklerine gelince, bu iddianın doğruluğunu Teranedi imzası kafi derecede temin eder...

Fakat ben de, onların kırbaça kızları döğmedikleri dedimi zannetmiyorum. Kırbaça afacan kızları korkuturlardı, diye yazdığımı hatırlıyorum. Kırbaç göstererek korkutmak ve onunla vormak başka başka şeylerdir.

Kırbaçın tarihte iki türlü mânası olmuştur: biri ceza vasıtası, öteki de tedavi vasıtası olmak. Kırbaça tedavi işine, şüphesiz, gülersiniz ama bu, tarihi bir hakikattir.

Bu usulün ne vakit ve nerede icat edildiği bilinmezse de eski zamanın en büyük hekimi, İpokratt ve Calinos kırbaça tedaviyi pek beğenmişler ve kitaplarında senâ etmişlerdir. O büyük hekimlerin kırbaça tevaccüh göstermeleri, tabii, hastalarını incitmek için, kırbaçın faydasını görmüş olmalarındandır.

Kırbaçın faydası âdetâ şimdi duş gibi tesir etmesinden ileri gelir. Kırbaça vurulan yer iptida kızarıp, fazla ısınır, kabarıp, elbette, az çok acır da, fakat bunların hepsi sempati sinirlerini tenbih eder, küçük kan damarları ilkin sıkışır, biraz sonra genişler, kan vücut için de daha iyi döner, vücut daha iyi beslenir. Bundan dolayıdır ki İpokratt hekim kırbaç zayıf kimseleri semirtmek için tesirli bir tedavi vasıtası olarak tavsiye etmişti. Fakat Calinos hekim - galiba şışmanlara kırbaça vurmak daha keyifli bir iş olduğundan - kırbaç hem zayıfları semirtmek, hem de şışmanları zayıflatmak için tavsiye etmiştir. Şimdi anladığımıza göre, onun da hakkı vardı, çünkü kan vücudun içinde iyi dönmüş zayıf semirir, şışman zayıflar.

O büyük hekimlerden sonra gelen meşhur hekimlerin de hepsi kırbaça tedavi vasıtası olarak rağbet göstermişlerdir. Ağustos ayına adını bırakmış olan Roma İmparatorunun hekimi Musa, imparatorun siyaset sancılarını ona kırbaç atarak geçirmişti. Eski İstanbul'un

meşhur hekimi Aydın Tralles, eski Bağdad'ın meşhur hekimi Razi, bizim büyük Türk hekimi İbni Sina da kırbaç uyuşuk kimseleri uyardırmak için tedavi vasıtası olarak kullanmışlardır.

Temürlenk padişahın yorgun olduğu zamanlarda — hekimlerinin tavsiyesi üzerine — kendisini kırbaça döğdürdüğü rivayet edilir. Bu rivayetin doğru olduğu iyice bilinmezse de, onun doğruluğuna inanarak kendilerini kırbaça döğdüren haylice hükümdarların adı geçer...

Şu halde sayın Bayan Teranedi'nin canını sıkımsı olan kırbaçın da mânası kolayca anlaşılır: eski zamanda ağa efendilerin ellerinde kırbaç esasen padişahları yorgun zamanlarında tedaviye yarardı, fakat afacan kızlar kırbaç görünce onunla kendilerine vurulacak zannederek korkarlardı ve uslanırlardı, demek olur. Yoksa bir kadına gülle bile vurulmayacağı şüphesizdir...

Şimdiki modern evlerde, apartmanlardaki cici banyoların üzerinde duş cihazlarına alıştığımız için kırbaça tedavi usulü bu zamanda bize pek tuhaf gelir. Fakat bunların icadından önceki zamanların yoksuzluğu düşünülünce hekimlerin — zehirden deva verdikleri gibi — kırbaçtan da şifa beklediklerinden dolayı onları ayıplamamalıdır.

Bu zamanda uyuşukları uyandırmak, zayıfları semirtmek için kırbaçtan başka türlü vasıtalar olduğundan kırbaç o işlerde kullanmak kimsenin hatırına gelmez. Fakat zayıflık modasına uyarak vücutlarını inceletirmek isteyen tombul genç kızlar için bir kırbaç saklamak münasip olur zannediyorum.

Calinos hekim gibi, onları zayıflatmak için değil, yemek yemeyip zayıf düşerlerse yeniden semirtmek için...

G. A.

Evlenme

Ankara'da mukim alman tebaasından Friedrich Gross Röll'ün Zürich'te mukim İsviçre tebaasından Bayan Monika Egli ile evlenmek niyetinde oldukları ilân olunur.

Ankara, 12/İlkânun/1940.
Almanya Büyük Elçisi namına
Dr. Böcking

İşçi!

Her makine, her tezgâh arkasında çalışan iktisat cephesinin Mehmetçikçidir.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

Bir muhasebeci aranyor

Konya Elektrik Türk Anonim Şirketinden :

Şirketimize, şirketler muamelesi hesabıyesine bihakkin vakıf, bir muhasebeci alınacaktır. Taliplerin istedikleri ücreti bildiren talepten ve evrakı müsbitleriyle birlikte şirket müdüriyetine müracaatları.

4993

Slovakya'da bir komplo meydana çıkarıldı bıçok

tevkifler yapıldı

Bratislava; 14. a.s. — (D. N. B.) ajansı bildiriyor :

Slovakya cumhuriyetinin menfaat ve mevcudiyeti aleyhine müteveccih gayrikarınun bir teşekkül meydana çıkarılmıştır. Bunun neticesinde yeniden bir takım tevkifat yapılmıştır. Bunların ekserisi daha Çekoslovakya hükümeti zamanında sol ceph radikal partisine mensup olarak tanınmış kimselerdir.

Şirketimizin müessisi Bay Alfred Paluka'nın 14-12-1940 sabahı kısa bir hastalığı müteakip vefat etmiş olduğunu derin teessürlerimizle bildiririz.

Doğruluğu ve iyiliği ile herkesin sevgi ve saygısını kazanmış olan mumalehyin ufuliyle bizler çok kıymetli bir şef, aziz bir dost ve arkadaş kaybettik.

Cenaze merasimi 16 birincikânun pazartesi günü saat 16 da Feriköyünde katolik mezarlığı kilisesinde icra edilecektir.

ALFRED PALUKA
ve Şerikleri

Şirketimizin müessisi ve 22 sene denberi idare riyasetinde bulunan Bay Alfred Paluka'nın 14/12/1940 sabahı kısa bir hastalığı müteakip vefat etmiş olduğunu derin teessürlerimizle bildiririz.

Doğruluğu ve iyiliği ile herkesin hürmet ve muhabbetini kazanmış olan mumalehyin ufuliyle çok kıymetli bir şef ve çok aziz bir dost kaybettik.

Cenaze merasimi 16 birincikânun pazartesi günü saat 16 da Feriköyünde katolik mezarlığı kilisesinde icra edilecektir.

Türk Muadiri Şirketi
İDARE MECLİSİ

SON GÜN

ULUS Sinemasında

2 Film birden

Sevdalılar cenneti

Honolulu adasının mavî gökleri ve yeşil ormanları içinde geçen büyük aşk romanı
Baş Rollerde :
Danielle Parola — Jean Murat

Süvariler şeytani

Dix Foran
Ayrıca: HARP JURNALI

Seanslar: 14.30 - 17.30 - 21 de
SEVDALILAR CENNETİ

16 - ve 19 da

SUVARİLER ŞEYTANI

10 - 12 ucuz matinesinde
SEVDALILAR CENNETİ

Telefon : 6294

AİLE SİĞİNAKLARI

Yukardaki resimde de Londra'nın şimal kısmındaki mahallelerden birinin bir tayyare bombardımanından sonraki hali görülmektedir. Evler bir enkaz yığını haline gelmiş, sokak âdetâ kaybolmuştur. Resmin alt kısmında da üzerleri toprakla örtülü iki sığınak seçilmektedir. Bunlar birkaç gündenberi muhtelif şekillerini gazetemize koyduğumuz Anderson tipi aile sığınaklarından başka bir şey değildir. Bu sığınakların yapıları hakkında da mükemmel bir fikir veren bu resim, aile siperlerinin ehemiyeti hakkında da artık başka söze ihtiyaç bırakmamaktadır.

Lord Dunsany
dün ikinci
konferansını verdiDÜN MAARİF KOLLEJİNİ
DE ZİYARET EDEN LORD
DUNSANY İNTİBALARINI
ANLATIYOR

İki gündenberi şehrimizde bulunan ve ilk konferansını cuma günü Dil ve Tarih-Cografya Fakültesinde ve müzik öğretmen okulunda veren tanınmış İngiliz ediplerinden ve Atina Üniversitesi İngiliz edebiyatı profesörü Lord Dunsany dün öğleden evvel refikasıyla birlikte Türk Maarif Cemiyeti kollejinin ziyaret etmiştir. Lord Dunsany kollejde sınıfları gezmiş, öğretmenler ve talebelerle konuşmuş, bilhassa o saatte İngilizce matematik ve edebiyat dersleri görmekte olan sınıflarda fazla kalmıştır.

Lord Dunsany öğleden sonra saat 15 te de Halkevinde İngiliz dramı mevzuu üzerinde enteresan bir konferans vermiş ve türkçeye çevrilen bu konferans sanat ve edebiyat müntesipleri ve birçok güzidele tarafından âlâka ile takip olmuştur.

Lord Dunsany'nin intibaları

Sayın İngiliz edibi dün kollejde kendisini ziyaret eden bir muharririmize memleketimiz ve ziyaret etmekte bulunduğumuz müessesede hakkındaki intibalarını şu cümlelerle ifade etmiştir:

"Evelâ size, şimdi yakından görerek cidden takdir etmeğe fırsat bulduğum kollejin hakkındaki intibalarımı söyleyeyim. Umumiyetle mektepte gördüğüm, bilhassa sınıflarda yakından şahit olduğum intizam ve mükemmeliyetten çok memnun kaldım. Türk tedrisat sistemi pek mükemmeldir. Lisan dersleri de ben çok memnun bırakmıştır. Türk mekteplerinde İngilizce diline ehemiyet verildiğini uzaktan da duyuyordum. Şimdi bunu yakından görerek, öğretmenlerle ve çocuklarla konuşarak bu intiba takdir etmiş oluyorum. Türk mekteplerindeki İngilizce dersini, sarsılmaz Türk - İngiliz dostluğunun sempatik bir tezahürü telâkî ediyorum ve bu yüzden ayrıca iftihar duyuyorum.

Hülasâ olarak size şunu söyleyebilirim ki Türkiye'ye ayak basmış dakikadan itibaren her tarafa beni karşılamakta olan sıcak dostluk havası beni cidden memnurdur."

Lord Dunsany

Roma, 14 a.s. — B. Musolini, geçenlerde bahriye genel kurmay reisliğinden istifa eden Amiral Cavagnari'yi kabul etmiştir.

Stefani ajansı, amiralin vazifeten Musolini'yi ziyaret etmiş olduğunu tasrih etmektedir.

B. Musolini Amiral Kavagnasi'yi kabul etti

Roma, 14 a.s. — B. Musolini, geçenlerde bahriye genel kurmay reisliğinden istifa eden Amiral Cavagnari'yi kabul etmiştir. Stefani ajansı, amiralin vazifeten Musolini'yi ziyaret etmiş olduğunu tasrih etmektedir.

RADYO

T Ü R K İ Y E
(Radyo Difiyasyon Postaları)
TÜRKİYE ANKARA
Radyosu Radyosu

— Dalga Uzunluğu —

1648 m. 182 Kcs./120 Kw.

31.7 m. 9465 Kcs./20 Kw. T. A. P.

19.47 m. 15195 Kcs./20 Kw. T. A. Q.

PAZAR : 15 / 12 / 1940

9.00 Program ve memleket saat ayarı,
9.03 Ajans Haberleri,
9.18 Müzik : Hafif Program (Pl.),
9.45/10.00 Ev kadını - Yemek listesi,
12.30 Program ve memleket saat ayarı,
12.33 Müzik : Tel. müsterek şarkılar,
12.50 Ajans Haberleri,
13.05 Müzik : Kadın Küme Heyeti - Düşün türkülerinden örnekler,
13.25/14.30 Müzik : Radyo Salon Orkestrası (Violonist Necip Aşkın idaresinde) :

1— Paolo Tosti : Bir buse için,
2— Michiels : Çarşas, No. 2,
3— Jos. Gungl : Açık denizde rüyalar (Vals),
4— Hans Hünemeyer : Hiçbir zaman hayır diyemem 1
5— Gade : Uvertür,
6— Dohnanyi : Düşün Valsi,
7— Puccini : Madame Butterfly,
18.00 Program ve memleket saat ayarı,
18.03 Müzik : Radyo Caz Orkestrası (İbrahim Özgür idaresinde) :

18.50 Müzik : Saz eserleri ve muhtelif şarkılar,
19.30 Memleket saat ayarı ve Ajans Haberleri,
19.45 Müzik : Faslî Heyeti,
20.15 Müzik : Tanınmış Film parçaları (Pl.),
20.30 Konuşma : (Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu adına, Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz tarafından),
20.45 Müzik : Seçilmiş şarkı ve türküler,
21.15 Konuşma,
21.30 Müzik : Oda musikisi - Schubert : Kentet - Opüs 163.
Çalanlar : Gilbert Back, Sedat Ediz, Valter Gerhardt, David Zirkın, Mesut Cemil.

22.00 Müzik : Meşhur Caz Orkestraları (Pl.),
22.30 Memleket saat ayarı, Ajans Haberleri; Ajans Spor Servisi, ve Ankara Sonbahar At Yarışları neticeleri.
22.50 Müzik : Dans müziği (Pl.),
23.25/24.30 Memleket Program ve Kapanış.

Bitirilen kaza kongreleri

Dün aldığımız telgraflar Muğla, Eskişehir ve Antalya merkez kaza kongrelerinin toplandığını ve bu toplantılarda başatılan işler ve izhar edilen temenniler üzerinde ve samimi bir hava içinde görüşmeler yapıldığını ve mmtaka parti müfettişleri tarafından partinin gayelerini tebarüz ettiren konferanslar verilmiş olduğunu bildirmekte idi. Bu kongrelere iştirâk edenler mesailerine başlatırken ve bitirirken büyüklerimizle karşı duydukları saygı ve sevgi duygularını bir defa daha teyit etmişlerdir.

Yugoslavya âyân reisi öldü

Belgrad, 14 a.s. — Ayân reisi ve Maarif Nazırı Koroşets bu sabah saat 7 de kalb tasarruflarından ölmüştür.

İlgaz'da kaymakam konağı

Çankırı, (Hususî) — İlgazda yapılmakta olan kaymakam konağının inşası ikmal edilmiştir. Ufak tefek noksanları da bitmek üzeredir.

reket etmiye utanmıyor musun ?

Vili'nin canı sıkıldı. Sesine mühim dâvalar peşinden koşan bir adam âhengi vererek :

— Anneciğim, beyhude yere kendini üzme, dedi. Tağrada idim. Nizamı iade etmek için çalışıyorum.

— Ne nizamı ?
— Tağrada kıyamet kadar ihtilâlcî var. Onları te - mizliyoruz.

— Böyle şeylerle ne diye meşgul oluyorsun ?
— Cemiyete hizmet etmek hepimizin boynunun borcudur.

— Üniversitedeki imtihanları kim verecek? Niçin derslerinle meşgul olmuyorsun ?
— Elbet onun da bir sırası gelecektir.

— Ne zaman, oğlum, ne zaman ?
— Ne zaman mı? Bir kere şu işlerimizi bitirelim. Memleketi nizam ve sükûna kavuşturalım, ondan sonra oturup çalışalım. Sıralar, kitaplar her halde kaçmazlar.

Gizella, endişe ile ellerini uğusturdu :

— Oğlum, sevgili yavrum, bütün bu söylediklerin güzel, fakat ben... müthiş korkuyorum !
— Neden korkuyorsun? Gerçi düşmanlarımız pek fazla ama, bana hiç bir şey olmaz. Bundan yana emin ol !

— Fakat, bu düşmanlarla mücadele etmek senin vazifen mi? Evelâ kendi vaziyetimizi, kendi hayatımızı normal bir hale koyalım... Ondan sonra başkaları için mücadeleyle kalkalım... Ekmek paramızı kim kazancak? Evimizin kirasını neyle vereceğiz? Bir zamanlar baban da böyle konuşuyor ve böyle hareket ediyordu. Bak sonu ne oldu ?

Vili, kâhlarını çattı. Sert bir sesle söyledi :

— Babam hatâ etti.
— Senin de hatâ etmediğin ne malûm ?
— Bundan eminim !
— Bu emniyet nereden geliyor ?
— Bizim dâvamız mukaddes ve temizdir.

— Sonu var —

Yazan : MIHALY FOLDI Türkçeye çeviren : F. ZAHİR TORUMKUNEY — 166 —

— Hiç merak etme anneciğim. Bu meseleye artık kapanmış nazariyle bakabilirsin.
— Hangi meseleye ?
— Canım, şu Palotoi meselesine. Ben, onun peşinden koşacak değilim ya.
— Bir genç kıza, bir erkeğin peşinden koşmak zaten yakışmaz.
— Aşkda daima biri kovalar, diğeri kaçar. Bu değişmez bir kaidedir.
— Edit !
— Anneciğim, rica ederim öyle basit kadınlar gibi her şeye hayret etme.
— Fakat Edit, sen aklımı mı kaçırdın ?
— Anneciğim, vaziyeti olduğu gibi kabul etmek lâzımdır. Kızının, netice itibarıyla bir kadın ve oğullarının da erkek olduklarını hiç bir zaman unutmamalı. Her halde bizler de gökten zenbille inmedik. Binaenaleyh, çocuklarının da aşkı anlamış olmalarına şaşmam cidden garip görüyorum. Belki, oğullarının birer aşıkla olduğuna da üzülüyorsundur ?

Gizella, ellerini birbirine vurdu :

— Vili ile İvan'ın sevgilileri mi var ?
— Tabii. Vili, bir mürebbiye ile İvan da bir kutu fabrikatörünün kızıyla seviyor.
— Aman yarabim, aman yarabim...
— Ya Vili'yi, İvan'a gattığı zaman bir dinlesen. İki kardeş, birbirlerinin metreslerini tenkit ediyorlar ve bu münakaşaları ekseriya kavgaya kadar varıyor..

— Edit, bunları dinlemeye bile tahammül edemiyorum !
— Anneciğim, gene mi coştun ?
— Bu kadar açık, bu kadar serbest nasıl konuşabiliyorsun ?
— Bugün herkes böyle konuşuyor! Bizim muhiti - mize uymamızı niçin fena görüyorsun? Ben İvan'a hak veriyorum. Onun sevgilisi hiç olmazsa kibar bir kadın. Halbuki; Josefin...
— Josefin de kim oluyor ?
— Mürebbiye. Vili'nin aşığı. Bir defa gördüm. İhtiyar, kannem bir kadın.

Bulduğu bu tâbir fevkalâde hoşuna gitti. Kahkahalarla gülmeye başladı. Gizella, kızının hareket ve sözlerine fena halde sinirlenmekle beraber daha ziyade oğulları hakkında öğrendiklerine üzülüyordu. Demek onun güzel ve masum yavruları, kırıl yataklardan, artık kadınların koyunlarından kalkıp, bitkin ve yorgun bir halde temiz aile yuvalarına dönüyorlardı ?

Keşke evlerine gelselerdi. Evlerine de doğru dürüst uğradıkları yoktu !

Ekseri geceler, gözlerini kırpmadan sabahlara kadar onları beklediği oluyordu. Hele Vili, bir defa tam üç gün ortalıktan kayboldu. Üçüncü günü, eve döndüğü zaman Gizella onu sıkı bir sorguya çekti. Oğlan annesinin suallerine baştan savma cevaplar verdi. Bunun üzerine Gizella, öfkeyle bağırdı :

— Beni meraktan çıldırtacak mısın? Bu tarzda ha -

— Dokundurtma !
— Bütün hayatımda bir rahibe gibi yaşayacak değilim ya. Sonra bacaklarımı da pek beğenmiyorum. Teyzemin bacakları ne güzel... Baktıkça gıpta ediyorum.
— Yavrum, sen daha çocuksun. Henüz vücudun inkişaf halindedir. Daha serpilecek ve güzelleşeceksin. Hem, bir insanın haricî güzelliğine bu derece kıymet vermesi katiiyen doğru değildir. Vücut ve yüz güzelliği gelip geçicidir. İnsan gözünü açıp kapayınca kadar güzelliğinin solduğunu, vücudünün çöktüğünü, bir kelime ile ihtiyarladığını esefle görür. Binaenaleyh hayatta yalnız güzelliğine güvenenler, günün birinde çok acı bir hayal sükutuna uğramaya mahkûmdurlar. Sonra, sana kaç defa söyledim. Aşka bu kadar ehemiyet verme. Evelâ hayatını kurtar. Sıra aşka gelince; sen sev, fakat seni sevmelerini bekleme. Bunu beklersen aldanırsın, yüreğin yanar. Erkekler, hiç bir zaman hiç bir kadına böyle senin gibi tenkit edici bir gözle bakmazlar... Onlar, kadını daima bir dişi diye görürler. Sahi aklıma geldi. Yakında Palotoi ile görüştün mü ?

— Bugünler de aramız pek iyi değil.
— Neden ?
— Kendisinin daima benim tarafımdan aranılmasını istiyor. Öyle bir vaziyet alıyor ki; güya ben ona çılgınca aşıkımışım da, o, lütfen buna tahammül ediyormuş. Ben, artık ihtiyar bir adamım, genç kızların peşinden koşmam diyorum. Evet, kendisi otuz altı yaşında ama, hakiki aşka yaşın bir kıymeti yoktur.

— Edit, bunları nereden ve ne zaman öğrendin ?
— Bunda hayret edilecek ne var ?
— Seni böyle dinlerken, bütün vücudumun titrediğini hissediyordum. Sana bunları mektep mi öğretti? Yoksa kitaplarda mı okudun? Evde böyle şeyleri duymadın. Kan beynime çıkıyor. Neredeyse düşüp bayılacağım. Yavrum, kızım, sen bu yağa böyle şeylerden bahsedersen, sonra senin halin ne olacak ?
— Edit, çoğkun bir kâhkaha atarak, annesini kucakladı :

RESMÎ TEBLİĞLER

Manş üzerinde cereyan eden hava muharebeleri

Londra; 14. a.a. — Hava nezaretinin istihbarat servisi bildiriyor :

İngiliz hava kuvvetlerine mensup Spitfire tayyarelerinden mükemmel bir filotilla içinde bulunan bir hür fransız pilotu, Fransa sahilleri üzerinde alman avcı tayyareleriyle muharebeye tutuşmuştur. İki Messerschmidt'in hücumuna maruz kalan pilot üstün vaziyette geçmiş ve düşman tayyareleri muharebeyi terk ederek fransız topraklarına doğru kaçmağa başlamışlardır. Bunların birisinden kesif siyah dumanlar çıkmakta idi.

İngiliz filotillası devriye uçuşu yaparken sahil aşmakta olan 30 kadar Messerschmidt tayyareleri görmüş ve 4 düşman tayyaresi düşürmüştür. Diğer tayyarelerden de zayı olan veya hasara uğrayan bulunduğu zannedilmektedir. Bir Messerschmidt'in havada infilak ettiği ve bir diğerinin de Manş denizine düştüğü görülmüştür. Mezkûr tayyarelerin düştüğü başka bir düşman tayyaresi düşürmüş olan bir pilot tarafından teyit edilmiştir.

İngiltere üzerinde dün mahdud bir hava faaliyeti oldu

Londra; 14. a.a. — Hava nezaretinin tebliği :

Bu gece düşman tayyareleri, İngiltere üzerinde az faaliyette bulunmuşlardır. Doğru sahil üzerinde birkaç noktada bir miktar hasar vukubulmuş ve birkaç kişi yaralanmıştır.

26.000 esir

Kahire, 14. a.a. — Yakınsak İngiliz umumî karargâhının tebliği: Garp cölünde ileri kuvvetlerimiz, kendi hizmetinin seri seyrini hafifletmeğe çalışan düşmanı geri itmeğe devam ediyor. Çok geniş olan harp sahasının temizlenmesi ameliyatı devam etmekte ve esirlerin adedi gittikçe artmaktadır. Top, tank ve her nevi pek mühim harp malzemesinden başka şimdiki kadar elimize geçen esirlerin adedi 26 bini tecavüz etmektedir.

Sudan cephesinde düşmanı fasılasız tacez hareketına devam ediyoruz.

Afrika harbinde ingiliz tayyarelerinin faaliyeti

Kahire, 14. a.a. — Orta şark ingiliz hava kuvvetleri umumî karargâhının tebliği: Son 24 saat zarfında ingiliz bombardıman ve avcı tayyareleri ingiliz ordusunun garp cölünde yapmakta olduğu mesut neticeli harekâtı durmadan yardım etmişlerdir. Düşman tayyare meydana, petrol depo ve ihtiyatları, motorlulu nakliye kolları ve kıtaat bombardıman edilmiş mitral - yüz ateşine tutulmuştur.

Cumartesi gecesi Derne'ye şiddetli bir hücum yapılmış kışalar radyo istasyonu ve sair askeri binalara yüksek infilaklı tonlarca bomba atılmıştır. Şiddetli yangınlar çıkmış ve süratle yayılmıştır. Bardia'ya tekrar hücum edilmiş, Gubb, Gambut, Durna, Tmimi, Bomba'de depoları tam isabetler kaydedilmiştir. Gazala'da hücum edilecek yerde bulunan "Cr. 42" modelinde bir tayyare ile 79 t - pinde üç tayyare imha edilmiş ve başka tayyareler de kullanılmıyacak derecede tahrip edilmiştir.

Tobruk ile Bardia arasındaki yolda düşman kıtaatı üzerinde uçan sekiz mitral - yölüzlü avcı tayyareleri düşmana ağır zayıt vermiştir. İleri hareketi yapan kıtaatımızı setretmeye devam eden tayyarelerimizin "Cr. 42" tipinde beş düşman tayyaresi düşürmüştür. Bu suretle bugün düşürülen düşman tayyareleri adedi 15 şı bulmuştur.

Gladiator modelindeki tayyarelerimizden dördü zayıt olmuşsa da pilotlardan üçü parasütle atıyarak kurtulmuşlardır. Dün üslerine geri gelmedikleri bildirilen iki bombardıman tayyaremiz dönmüştür.

Şarkî İtalyan Afrikasında Gura'ya yapılan hücumda tayyare meydana müte - addit bombardıman isabet etmiştir. Bir yangın bombasının çıkardığı yangın neticesinde şiddetli infilaklar vukua gelmiştir.

Diradada'da işe istasyonuna hücum edilmiş ve atılan bombaların hepsi hedeflere düşmüştür.

Asmara'ya da şiddetli bir hücum yapılmışsa da fena hava şartları vukua getirilen hasarın tesbitine mani olmuştur.

Caproni Maiadaga fabrikalarına da tam isabetler kaydedilmiş ve tayyare iniş meydana şiddetle bombardıman edilmiştir.

Fena hava şartları yüzünden Arnavutluğa hava harekâtı yapmak mümkün olamamıştır.

Almanya'ya akınlar

Londra, 14. a.a. — Hava nezaretinin tebliği:

Dün gece müşkül hava şartları içinde harekâtta bulunan tayyarelerimiz Kiei deniz insaat tezgâhlarıyla Bremen'deki fabrikalara ve diğer hedeflere taarruzlarda bulunmuşlardır.

Hollandanda'ki tayyare meydanları da bombardıman edilmiştir.

Sahil müdafaa tayyarelerimiz Bordeaux'daki denizaltı gemileri üstüne taarruz etmişlerdir.

Bütün bu harekâtta hiç bir tayyare kaybetmedi.

Alman tebliği

Berlin, 14. a.a. — Resmî Tebliği: Evvelce bildirildiği gibi muharebe tayyarele-

BATI ÇÖLÜNDE

İngilizler İtalyanların peşlerinde !

(Başı 1. inci sayfada)

resmî tebliğe göre esirlerin adedi 26 bini geçmiştir. Halledilmemiş icap eden meselelerden biri de bu esirlerin nakli ve işesidir. Esirlerin büyük bir kısmı civar limanlara nakledilmek suretiyle donanma bu meselenin haline yardım etmektedir.

Cepheden gelen yaralıları İtalyanların arzu ile harbetmedikleri ve bir an evvel harbi bitirmek istedikleri hakkında Kahire'de hakim olan hissiyatı teyit ediyorlar.

Kahireye gelen yaralılar

Kahire, 14. a.a. — Cepheden İtalyan yaralıların taşıyan ilk tren dün gece Kahireye gelmiştir.

Ekserisi ağır olan bu yaralıların hastanelere götürülmesine yardım etmek üzere hasta bakıcıları ve gönüllüler istasyonda bekliyordu. Aynı trende bulunan bir miktar ingiliz yaralı da hastanelere kaldırılmıştır. Bütün yaralıların süratle nakli için icap eden tedbirler alınmıştır. Öyle ki trenin muvasalatından birkaç dakika sonra son hastane arabası da istasyondan ayrılmıştır.

Rakam 30 bine yükseliyor

Kahire, 14. a.a. — (Royter): Cepheden gelen son haberlere göre ingiliz ileri kıtalarıyla İtalyan kara gömlekli kıtaat arasında çok şiddetli muharebeler olmaktadır. İtalyanların mevzilerini tahkim etmeye gayret sarfetmekte ve boş yere mukabil taarruz teşebbüslerine girişmektedirler.

İngilizler tarafından alınan esirlerin adedi gayri resmî olarak 30.000 tahmin edilmektedir.

Graziani'nin elinde ne kalıyor?

Londra, 14. a.a. — Royter Ajansının askeri muharriri General Sir Hubert Gaugh diyor ki :

"İngiliz kuvvetleri tarafından Sidi Barrani civarında kazanılan ezici muvaffakiyet B. Çöçil tarafından "birinci sınıf bir zafer" olarak tasvip edilmiştir. Trablusgarp'teki askeri vaziyette derhal değişen mevkiimiz ve bu harbin umumî sevkülçüşü manzarası itibarıyla ve ingiliz ordusu, subay ve erleri bakımından bu ifade mübalâğalı değildir.

Her ne olursa olsun muharebe durumu Almanya'yı düşünmeye sevk etmiştir. Üç İtalyan fırkası imha edilmiştir. Graziani'nin elinde ne kalıyor? Vakia Graziani 10 fırka kadar askeri her zaman elinde bulundurabilir. Fakat bunların bir kısmının münakale yollarının muhafazasında bir kısmının da idari hizmetlere kullarılmakta olması muhtemeldir.

Cereyan eden muharebelerden anlaşıldığına göre, İtalyan askerlerinin ne büyük bir askeri meziyeti ne de askeri talim ve terbiyesi vardır. Şimdi ise mânevîyatları da ciddi bir darbe yemiştir.

Harbin müstakbel safahatına gelince, Graziani'nin yeni bir mevzide mukavemet etmek üzere kuvvetlerini tanzim etmeye muhtedir olup olmayacağı caisualdır.

Manafih ingilizlerin ihtiyatları değiştirmek ve malzemeyi tamir zarureti karşısında derhal tekrar hücumu kalkmaları da mümkündür.

Graziani mukavemet etmeye muvaffak olursa bunu ancak Sollum'un garbına tesadüf eden muntakada Trablusgarp hududunda yapabilecektir. O zaman General Vavell ilk darbelerini tekrarlamak için Sollum geçidinden kâfi kuvvet geçirmeye mecburesiyle karşılaşacaktır. Bu takdirde ise umumî vaziyet ingilizler için çok müsaait olacaktır. Çünkü General Vavell sağ cenahından donanmanın yardımını görecektir, aynı zamanda donanma İtalyan mevzilerini arkadan vuracaktır."

Garbi Cöl'deki ingiliz hareketi çok ıtnal bir surette hızlanmıştır

Londra; 14. a.a. Garbi Cöl'deki Nil ordusu nezdinde bulunan Royter ajansının hususî muhabiri, Mısır'daki muzafer ingiliz harekâtı hakkında mütealeler yürüterek bu harekâtın çok ıtna ile hazırlanmış ve herseyin arızasızca yürümüş olduğunu kaydettikten sonra, yazısına şöyle devam etmektedir :

"İtalyan zayıtının ve alman malzeme miktarının tam sayısını birkaç günden evvel öğrenmeğe imkân olamaz. Harpten az bir müddet zarfında, İskoçya ve Hint askerleri de dahil olmak üzere ingiliz kıtaatı, karagömlükler de dahil olduğu halde, beş İtalyan fırkasını kuvvetle tahkim edilmiş mevzilerinden püskürtmüştür. Bu muvaffakiyet cesaret ve mahirane taktığın mezc edilmiş olması sayesinde elde edilmiştir."

"Bu harekâtın en büyük medhini Nibeivva'da maktul düşen general Malleti, erkânharbiyesinin reisi Albay Gousfreda'nın beyanatı teşkil eder. Albay, kendisini esir eden ingiliz subaylarına şu sözleri söylemiştir :

"Harekât parlak bir surette tertip olunmuş ve daha parlak bir surette ıcrâ edil-

miştir. Bizi tamamen gafil avladınız, Nibeivva'da harekâtın pazartesi sabahı ne suretle başladığını anlatan İtalyan albayı şunları söylemiştir :

"Fecirden az evvel ingilizler ateş açtılar. İtalyan generali kalenin önüne iki keşif kolu göndermiş ise de, bu kollar arkalarında ingiliz tanklarının gürültüsünü işitmişlerdir. Nibeivva düşer düşmez ingiliz kuvvetleri tekrar toplanarak, şimalde Nibeivva ile Siydi - Barrani arasında bulunan Tommar keleşlerine hücum ettiler. Bu kaleler de ilk günün nihayetinde işgal edilmiş bulundu. Ondan sonra ingiliz kuvvetleri iki Siydi - Barrani üzerine yürümek üzere tahşidatlarını yapmak imkânı hasıl oldu. Bu mühim hareket esnasında Nibeivva'nın 10 mil garbında bulunan ve ingiliz zırhlı kuvvetleriyle muhasara edilmiş bulunan Safai İtalyan karargâhına taarruz edilmemiştir. İngiliz kuvaı külliyesi bu mevzili geçerek Siydi - Barrani, Bugbug istikametinde yürümelerine devam etmişlerdir. Çarşamba günü İtalyanlar Safai'yi terk etmeğe karar verdiler ve yüzlerce motörize vesait ile kıtaat süratle geriye doğru hareket ettiler. Bu kıtaat 63 üncü anavânı firkasıyla bir miktar siyah gömlekli zütâmlarından müteşekkil bulunuyordu. Bu kol çarşamba günü bütün gün, ingiliz bombardıman ve avcı tayyarelerinin mütemadi ızaç hücumları arasında süratle Sollum'a doğru ilerlemesine devam etmiştir."

Bir ingiliz subayı, Royter ajansı muhabirine şu beyanatta bulunmuştur :

"Safai ve Nibeivva'da ıktınam edilen harp malzemesi muazzam miktardadır. Nibeivva'da birçok katır, evrak dolu iki kamyon, daha başkaca kamyonlar, toplar ve yeni tanklar ile geçirmişler. İtalyanlar ayrıca kendi doktorlarının nezareti altında yaralıları da terketmişlerdir. Bu yaralıları şimdi bir ingiliz doktorunun yardımıyla tedavi edilmektedir."

Siydi - Barrani'nin zabtı küçük kahramanlık menkibesi olmuştur. Bu harekâtın ilk safhasını sahilin 20 kilometre şarkında bulunan Maktila'nın zabtı teşkil etmektedir. Bu mevki deniz bombardımanından sonra işgal edilmiştir. Bombardıman İtalyan kıtaatının en büyük kısmını kaçırması, şehirde yalnız İtalyan garnizonu ile birkaç İtalyan subayı kalmıştır. Kaçan bu kıtaatın bir kısmı ingilizler tarafından yakalanarak imha edilmiştir. Kolun bakiyesi Siydi - Barrani'ye iltica ederek, İtalyanların aylardanberi hazırlamış oldukları müdafaa sistemleriyle çevrilmiş olan şehirdeki mümtaz siyah gömlekli firkasını takviye etmiştir.

Donanma ve hava kuvvetleri Siydi - Barrani'nin üzerine bir çelik yağmuru yağdırmağa başladığı zaman ordu, şarktan, cenubuşarkından ve cenuptan olmak üzere üç istikametten taarruza geçmiştir. Diğer bir ingiliz kolu Bugbug'a doğru 15 kilometrelik bir mesafede denize vararak siyah gömlekliharbinin ricatini kesmiştir.

Garp rüzgârının piyade efrazımızın gözlerini bir kum yağmuru ile doldurmasına ve şiddetli ateşlere rağmen, taarruz sonuna kadar devam etmiş ve Siydi - Barrani çarşamba günü öğleyin tamamen temizlenmiş bulunuyordu. En son sukut eden noktalar düşmanın şehir etrafındaki kuvvetli müstahkem mevkiileri olmuştur.

İngilizlerin anı taarruzları, bütün Libya da derin bir yeis ve şaşkınlık uyandırmış gibi görünmektedir. İtalyan esirleri dilleri tutulmuş, hayret içinde idiler. Bunların ekserisi Yunanistan'daki hâdiselerden katien haberdar değillerdi."

Taaruz başlarken ingiliz baş kumandanı general Vavell'in neşrettiği emriyevmi

Kahire; 14. a.a. — Baş kumandan general Vavell tarafından şimdiki harekâtın başlangıcında batı cölündeki kıtalara hitaben neşredilen emriyevinin metni şimdi neşredilmiştir :

Batı Cölündeki muharebelerin neticesi, harbin katı ve nihai hâdiselerinden biri olacaktır. İtalyan kuvvetlerinin mahkûrune hezimetini yalnız bütün Orta-doğu vaziyeti üzerinde değil, yalnız her taraftaki askeri vaziyet üzerinde de değil, fakat bütün dünyada hürriyet ve medeniyetin istikbalı üzerinde hesapsız tesir yapacaktır. Herkes bu katı zaferi kazanmak için kendisini düşünmeksin elinden geleni yapmalıdır. Biz daha iyi talim görmüş bulunuyoruz. Daha iyi nişan alıyoruz. Daha iyi teçhizat malikiz. Bilhassa daha cesur ve daha büyük kalblere sahip bulunuyoruz ve daha asil bir dâva için dövüyoruz. İtalyanlar harbe sebezisiz olarak ihanetle girmişlerdir. Zira kolay ve az bahalıya mal olan bir zafer umuşlardı. Kendilerini şiddetli ve bahalı bir hezimetle uğratarak hatalarını gösterelim. Çöçil, hepimize bu harp için iyi taliler temenni etmekte ve kararlaştıracağımız her hareket ve düşmana karşı göstereceğimiz cesareti ve şiddet hareketine neticesi ne olursa olsun, hükümetin müzahir olduğunu temin eylemektedir. Orta-doğu'da uzun müddet bekledik. Fırsat düşünce ağır darbe indireceğiz. Bu zulüm hâdimlerine ve bu haris kuvvet hâdimlerine indireceğimiz darbeler ne kadar çetin olursa dünyaya hürriyet ve barışı ıade etmemiz o kadar gabuk olacak ve biz de hür ve sakin yuvalarımıza o kadar gabuk döneceğiz."

İngiliz donanması, İtalya'ya karşı yapılan harpta mühim bir rol oynuyor

Londra; 14. a.a. — İngiliz donanması, İtalya'ya karşı yapılan harpta mühim bir rol oynamaktadır. Şüphesizdir ki, limanda yaralanan İtalyan donanmasından mühim bir kısmının atıl kalmasıyla Libya'daki ordusu-

Tasarruf ve yerlimalı haftası dolayısıyla

Maarif Vekilimiz radyoda güzel bir konuşma yaptı

(Başı 1. inci sayfada)

vücudlarının üstünde o bez ve kumaşların yapıldığı vatan parçalarını küçük varlıklarına sarılmış yurt hatlarını gibi hissediyor. Yedikleri üzümün bağlarını, ino - ir ve fındıkların ağaçlıklarını, koyunların, kuzuların, danaların yayıldıkları ot - lakları, bahçırların kulaç attıkları denizleri, okulundaki sınıflar ve evlerindeki odalar gibi sarahatle, vuzuhla tanırlar. Bu hayat bilgisi, iftiharla söylebiliriz ki Cümhuriyet maarifinin Türk çocuklarına kazandırdığı kültür nimetleridir.

Millî Şefimizin, senelerdenberi sözleri ve hareketleriyle telkin etmeye ve tahakkuk ettirmeye çalıştığı şu hakikati burada tekrar etmek, Maarif Vekiliniz sıfatıyla benim için hem zevk ve hem bir vazifedir: millet hayatı içinde millî suura dayanan bilgi uyanışı olmadıkça, devlet ve fert tarafından alınacak her türlü ilerleme tedbirleri, geçici ve geçicidir. Ne kadar doğru! Dis gayesi sırf menfaat gibi görünen ticaret sahasında, kendisinde bu suur uyanmış bir yurttaş, tasavvur edilebilir mi ki, içinde bulunduğu cemiyet ve halkın zararına bir alışveriş yapılsın? Vatansever bir tüccarın hakikî kârı, yalnız kendisinin değil, beraberinde bütün milletin kazandığıdır. İhtikârı bir ihanet sayıyorsa, muhtekirin, yurttaş yalnız kendi kârını düşünerek soymuş olmasındadır. Biz hürsüzlüğü, sade maymuncukla kasa açanların hareketinde değil, nisbetsiz kâr temin etmek için vatandaşın kesesinden fazla para çekilenlere de buluyoruz. İstiyorum ki kanun, vicdan karanlığında yapılan bu gasp ve garet tenkil etsin. Kitaplarımızı kapağa çehresiyile sefil ruhunun resmini koyduğumuz gümürlek kaşakçası, muhtekir halk soyguncusu, millet terbiyesinin dışında kalmış bir betbahttır. Bunu söylemekle anlatmak istediğim nokta şudur: cemiyete faydalı ve faydasız hangi hareket mevzuubahis ise onda analar ve babalarla hocalara düşen vazifenin büyüklüğü ve ehemiyeti.

Yurttaşlarımız, Size biraz da arttırmamın ve umumiyetle tasarrufun hayatımızdaki öneminden bahsedeyim. Bir insan düşünün ki gördüğünü, duyduğunu, öğrendiğini; görüp, duyup, öğrendikten birkaç dakika sonra unutmaktadır. Dimağının kazandıklarını saklamakta aciz bu ruh fukarası, tamtakir hafızasıyla ne perişan bir mahluuktur. Tıpkı bunun gibi, kazandığını beş dakika sonra yok eden boş keşeli; biraz önde anlatılmış bir kâfaldan daha az perişan, daha az yoksul mudur? Şu iki cins insanı hiç hatırmızdan çıkarmayın: boş kâfali, boş keşeli. Medeniyet, insan kafasını ve insan kolunun yok etmeyip biriktirdiği eserlerin yekûnudur. Güzel ve muhteşem bir bina, mimarının dehşasında bir devrin bütün kudretlerinin, zaman dediğimiz bankaya konmuş kıymetli tasarrufudur. Bir kitap, bir güzel bahçe, bir köprü, bir yol ve bir liman, bir fâzilet ve bir kahramanlık, yayılan insanların kendi varlıklarından arttırırları ilede yayılacak olanları bıraktıkları insanlık mirası değil midir? Medenî olmak, bu kıymetlere hürmet beslemek; de-

ğil onları harap etmek, hattâ muhafaza etmekle kalmayıp artmalarına, çoğalmalarına, ilerlemelerine gayret vermektir. Tabiat gibi cemiyet de, tasarruf edilmemiş kuvvetlerin tesiriyle varlığını istikbale uzatabilir. Bu anlayışla tasarruf, geniş ve mülâssir bir insanî hareket olarak görünmektedir.

Bir gün İstanbul'da gezerken küçük ve güzel bir caminin tesadüfen ismini öğrenmişim: "Sanli Yedig Camisi". Bunu yaptırın zat dehşetli cıvırı imiş. Caminin çektiği bir şeyi gördüğün vakit, o şeye bakıp "sanli yedigim", der ve onu almak için sarfedeceği parayı bir cebinden çıkıp öbürüne koymak suretiyle saklamış. O kadar ki peyniri bir kavanoza koyar, ekmeği üstünden sürmekle kendini katıklamış sayar. Yarmede, içmede, giymede kendisinin ve yakınlarının adam gibi yaşamaya ve bu kazanmanın içinden bir kısmını ayırarak yarmına hazırlık olmak üzere tasarruf yapmasıdır.

Her şey gibi tasarruf da önce iradeyi zorlayarak başliycaktır. Nitekim bizde de böyle oldu. Fakat gene her şey gibi irade ile, kendimizi zorlamakla başliyan bu hareket, on yildanberi artık millî itiyatlarımız arasında girmiştir. İrade ile yaptığımızı güçlükle, İtihatla kolaylaştırmak demektir. Bugün insanlık, tarihin en çetin savaglarından biri "İçerisinde yargarken milletinin, bu savasın ıktisadî serpin - tilerinden en az müteessir olmasına rağmen alışverişte uğradığımız mülkülleri bu İtihat ile yenileyeceğimizi bir an unutmamalıyız.

Hiç bir maddenden, tam istihlak edile - dikece, vazifesini bitmiş saymamalıyız. Yırtılup atılan kâğıtlar, içi boşalmış kibrit kutuları, biçkiden artmış kumaş parçaların bile hayatlarının bu devresinden sonra işeyarar olduklarını hatırdan çıkarmamalıyız. Şimdi dünyamız öyle yerleri var ki Orada insanlar, et kemiklerinde kırılmışlıklar, etin kendisi kıymetinde görüyorlar ve yiyorlar, yahut bu kadarını bile bulamıyorlar. Bu ve buna benzer halleri daima hatırlayarak sevgili vatanımızın bize bahsettigi nimetleri, aziz ve mukaddes bile - rek, zıyan etmeksizin kendimize faydalı kılmalıyız.

Yurttaşlarımız, Memleketimizde başlanmış ve hayli ilerlemiş olan tasarruf terbiyesinde öğretmenlerle ailelerin müsterek çalışma vazifeleri daha büyük bir hızla devam etmelidir. Onlar tasarrufu, hayatın ve bakanın bu büyük sırrını; evlatlarına, talebelerine ve muhterlerine ne kadar devamlı ve teferatlı bir şekilde yayarlarsa, bizden sonrakiler İhtikâl edecek olan millî hazinelerimiz de o kadar zengin olacak, ve Türk nesilleri o derece refah bulacaktır.

İsviçre hudutlarında alınan tedbirler

Berne, 14. a.a. — D.N.B. ajansı muhabirinin öğrendiğine göre, federal meclis İsviçre hudutlarının kısmen kapatılması kararını İttihaz etmiştir. İsviçre istihbarat ajansı, bu kararın mühim yeni tedbirler bahis mevzuu olduğu zannını doğruladığını, halbuki muhasamatın başındanberi hudutta esasen ciddi bir kontrol yapılmakta olduğunu bildirmektedir.

Bu ajansa göre, bu tedbirden maksat, giriş ve çıkışları hududun kontrolü daha kolay muayyen bazı yerlerine inhisar ettirmekten ibarettir.

Bu yeni karar münasebetiyle bazı teknik değişiklikler yapılmış ve atların, atlı ve motorlulu arabaların ne - lerden girilip çıkılacağı tesbit edilmiştir.

İngiliz donanması, Yunan seferberliği - nin ıktimaline de yardım etmiş, adalardaki ihtiyat kıtalarını sürat ve emniyetle Yunanistan'a taşımak suretiyle, Arnavutluk - taki Mussolini ordusunun mağlûp edilmesine hizmet etmiştir.

Mısır Kralı Faruk, ingilizleri tebrik etti

Kahire; 14. a.a. — Mısır kralı Faruk, Mısır başvekilli vasıtasıyla gönderdiği bir mesajla, general Vavell'i, Akdeniz'deki ingiliz filosunun kumandanı amiral Sir Andrew Cunningham'ı ve Ortaşark hava kuv - vetleri kumandanı hava maresal Longmore'u ingiliz kuvvetlerinin batı cölündeki zaferinden dolayı tebrik etmiştir.

Malta'ların, Yunanlıların ve Türklerin ingiliz deniz kuvvetlerine karşı olan istik - larının yerinde olduğu faalesiyle şati ol - muştur."

Hâdiseler altındaki esrar

(Başı 1. inci sayfada)

kalmıyacak kadar, kesif bir sanayi merkezi olmak imkânlarını hazırlamaktan, yani memleketlerini ne yarmadanın bir taraftan ucu hammaddenı kaynağı, diğer taraftan o muazzam sanayi besliyecek açık pazarları hâline getirmek - ten ibaret olduğunu şu son haftalar içinde yazıp durmuşlardır. Bazı müfritler bu hayal ve ihtirasın pençesinde zebun kaldıkça, Akdeniz âlemi içinde bir sulh istikrarı düşünülmeğe ihtimali yoktu. İtalyan kudretinin hakiki ölçüsünü gösteren bu darbeler, İtalya'nın menfa - atını dahi, hür Akdeniz milletleri ile tesanüet gören basiret sahibi İtalyan tefekkür ve siyasat adamlarını takviye edecekti.

Afrika harplerinin bir başka dersi de, bazı sakat hükümlere rağmen, denizler hâkimiyetinin, denizgışı fütuhat seferlerine esaslı bir engel teşkil etmekte devam ettiğidir. İngilizler Mısır'daki kuvvetlerini bu hâkimiyete dayanarak süratle arttırdılar. Gene bu hâkimiyete dayanarak adaları kurtardılar. Gene bu hâkimiyete dayana - rak İtalyan yardımada ile Afrika cephesi arasında, büyük bir harbin zarureterine kâfi, nakliyat emniyeti ve intizamın teassüs etmesine mâni oldular. Bir deniz parçası, İtalyan yardımada, âdetâ hiç bir münasebet kalmıyacak kadar, Akdeniz'deki İtalyan adalarından tecrit ettiği halde, Avustralya, Hindistan, Irak ve Mısır, gene bu deniz hâkimiyetinden dolayı, aynı toprak parçaları gibi birbirine bağlıdır. Avrupa harbinin bombardıman sahalarının tamamen dışında bulunan Amerika, dominyon ve sömürgeler sanayi merkezleri, bu orduların vasıtalarını sükün ve âzami verim imkânları içinde hazırlamakta, yetiştirmekte, ve denizlerdeki ingiliz hâkimiyetini, bol, maddesi ve ruhu birbirini kadar mükemmel, hava filoları ile tamamlamaktadır.

Falih Rifki ATAY

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. na gönderilen haric askeri KITAAT İLANLARI

Soğan ve yağ almacak
Edirne Sa. Al. Ko. Rs. :
Aşağıda cins ve miktarı yazılı maddeler pazarlıkla Edirne eski müşiriyet dairesinde Sa. Al. Ko. da eksiltmeye konmuştur.

Evsaf ve şartnameleri her gün komisyonunda görüldür.

İsteklilerin sözlü geçen günde müracaatları.

Cinsi : K. Soğan, miktarı kilo : 105.600, M. tutarı : 10.560 Lr., Teminatı : 1.584 Lr., gün saat : 20. 12. 940.

Cinsi : Sadeyağı, miktarı kilo : 21.600, M. tutarı : 34.560 Lr., Teminatı : 5.184 Lr., gün saat : 20. 12. 940.

Cinsi : Sadeyağı, miktarı kilo : 18.000, M. tutarı : 28.800 Lr., Teminatı : 4.520 Lr., gün saat : 20. 12. 940.

(8224) 18197

Zeytin yağı almacak
Edirne Sa. Al. Ko. Rs. den :
25 ton zeytin yağı evsaf ve şartnamesi dahilinde mübaya oluncaktır.

Eksilmesi 25/12/940 çarşamba günü saat 14 de Edirne eski müşiriyet dairesi Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Tahmin edilen tutarı 16250 ve teminatı 2438 liradır. Şartnamesi her gün Ko. da görüldür. (8291) 18256

Un almacak
Niğde Sa. Al. Ko. Rs. den :
Cinsi un, kilosu 960000, M. bedeli 144000 lra, ilk teminatı 10800 lra, günü ve saati 25.12.940 saat 15, ihalemin şekli kapalı sarf, ihalemin yeri Niğde Sa. Al. Ko.

1 — İstekliler şartnameyi her gün komisyon binasında okuyabilirler.

2 — Taliplerin ihale saatinden bir saat evvel teklif mektupları ve ilk teminatlarıyla birlikte komisyonuna müracaatları.

(8497) 18433

Bina tamir ettirilecek
İstanbul Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — İstanbul merkez komutanlığına ait bina kapalı zarf usulü ile tamir ettirilecektir. Mükakasası 26/12/940 günü saat 16 dadır. Keşif bedeli 16394 lra 46 kuruş olup ilk teminatı 1229 lra 58 kuruştur.

Şartnamesi her gün Ko. da görülebilir. İsteklilerin belli günde muayyen saat-ten bir saat önceye kadar kanunî vesikaları ve teklif mektuplarını makbuz karşılığı Fındıklı'da Ko. Sa. Al. Ko. vermeleri.

(8554) 18335

Kuru ot almacak
Çanakkale Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Askerî ihtiyaç için 1500000 kilo K. ot pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — K. otun muhammen bedeli 90000 lra bîcilmîştir.

3 — İhalesi 17.12.940 salı günü 15 te Çanakkale Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

4 — İstekliler ihalede bir saat evvel teminat akçeleri olan 5750 lra ve ihale kanununun 2-3 maddelerindeki vesakile Ko. na müracaatları. (8558) 18539

Bulgur almacak
Büyükdere Tümen Satın Alma Komisyonu Reisliğinden :
Askerî ihtiyacı için 1 tıncıkânun 941 tarihinden başlayarak her ay başında elliger ton teslim edilmek üzere ceman üç yüz ton bulgur kapalı zarf usulüyle alınacaktır. Eksiltme muamelesi Büyükdere İskelesi civarında Halk Partisi binası altındaki salonda hazır bulunacak olan tümen satın alma komisyonunda yapılacaktır. Bulgurun beher kilosuna 27 kuruş fiyat tahmin edilmiştir. Bulgur evsaf ve geratıyla teslim usul vemailleri hakkında her gün tümene müracaatla malûmat almak mümkündür. Eksiltme muamelesi 30 birincikânun 940 tarihine müsâdîf pazar-tesi günü saat on beşte yapılacaktır. İsteklilerin teminat ve teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar usulen makbuz mukabilinde komisyon-a teslim etmeleri lüzumu ilân olunur.

(11546/5828) 18503

Sığır eti almacak
Çanakkale Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Askerî ihtiyaç için aşağıda cins, miktar ve ilân günleri yazılı bir kalem sığır eti kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli hızasında gösterilmiştir.

3 — İhalesi 21.12.940 cumartesi saat 11 de Çanakkale Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

4 — Taliplerin ihalede bir saat evvel kanunî vesikalarıyla Ko. na müracaatları. Cinsi sığır eti, miktarı 60000, M. bedeli 18000, M. teminatı 1350.

(8560) 18541

Muhtelif erzak almacak
Çanakkale Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Ciheti askeriye ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarları M. bedeli yazılı teklif kalem erzak pazarlık usulü ile satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli hızasında gösterilmiştir.

3 — İhalesi 16/12/940 pazartesi günü saat 15 de Çanakkale Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

4 — Taliplerin ihalede bir saat evvel kanunî vesikalarıyla Ko. na müracaatları. Cinsi sığır eti, miktarı 60000, M. bedeli 18000, M. teminatı 1350.

(8560) 18541

Fotin almacak
Giresun Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Askerî ihtiyaç için 4000 çift askerî fotinin münakasaları neticesinde teklif edilen fiyat pahalı görülmüş hasebiyle münakasa 15 gün müddetle yeniden kapalı zarfla yapılacaktır.

2 — Taliplerin 2250 liralık teminatları ile birlikte 16/12/940 pazartesi günü saat 15 de Ko. da hazır bulunmaları.

3 — Muhammen bedeli 30000 liradır.

4 — Teminat mektup ve makbuzlarını muayyen saatden bir saat evvel Ko. na vermeleri.

5 — Posta gecikmeler mazeret teşkil etmez. (6874) 18651

Eğer takımı almacak
Bornova Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Ko. da mevcut mühürlü nümunelerine göre 875 adet eğer takımı 46. cı M. nin M. fıkrası mucibince pazarlık suretiyle 24.12.940 salı günü saat 16 da eksiltme yapılacaktır.

2 — Umum tahmin tutarı 70000 lra olup ilk teminatı 9500 liradır.

3 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı K. nun 2 ve 3 cü maddelerindeki belgelerle ve teminatlarıyla birlikte Bornova Sa. Al. Ko. na gelmeleri. (8691) 18682

Tevhit semeri almacak
Merzifon Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Lüzumunda kullanılmak üzere ka-

Muhtelif erzak alınacak

Amasya Sa. Al. Ko. Rs. den :

Aşağıda cins ve miktarları, muhammen bedel ve katî teminatları ile ihale gün ve saatleri yazılı olan dört kalem yiyecek sağlam güvâllî veya güvâlsiz olarak M. fıkrasına tevfiikan pazarlıkla satın alınacaktır.

İsteklilerin katî teminatları ile muayyen vakitte Ko. da bulunmaları Şartnameleri Ko. da görülebilir. (8598) 18580

Miktarı	M. Bedeli	K. Teminatı	İhale gün ve saati
Cinsi	Lr. Kr.	Lr. Kr.	
Bulgur	250 Ton	44000 00	26/12/940 perşembe 10
K. fasulya	150 Ton	31080 00	26/12/940 perşembe 10
Nohut	150 Ton	15540 00	26/12/940 perşembe 11
Arpa	390 Ton	33150 00	26/12/940 perşembe 14

Üç nevi erzak alınacak

Elâzığ Sa. Al. Ko. Rs. den :

Askerî ihtiyaç için kapalı zarf usulüyle aşağıda cins miktar muhammen bedel muvakkat teminatı yazılı piring, arpa, bulgur alınacaktır.

Teklif mektupları eksiltme saatinden bir saat evveline kadar alınır. (8697)

Cinsi	Ton	M. bedeli	Teminat	Gün	S.
Piring	50	18500	1387 50	4.1.941	
Arpa	500	42500	3187 50	6.1.941	
Piring	400	15400	1155 00	6.1.941	
Arpa	250	25000	1875 00	7.1.941	
Bulgur	60	11100	832 00	31.12.940	
Bulgur	50	10000	750 00	3.1.941	

18688

Sade yağ almacak
Diyarbakır Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Askerî ihtiyaç için 12 ton sade yağ 17/12/940 salı günü saat 9 da pazarlıkla konmuştur.

2 — Muhammen tutarı 17400 lra olup teminatı 2610 liradır.

3 — İsteklilerin teminatları ile birlikte belli gün ve saatte Diyarbakır Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8692) 18663

Un almacak
Çanakkale Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — 69330 kilo has un 19/12/940 günü saat 10 da pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Beher kilosu 20 kuruştan 13866 lra olup katî teminatı 2079 lra 90 kuruştur.

3 — Taliplerin mezkûr günde Çanakkale Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8693) 18664

Kayıp yular başlığı almacak
Erzurum Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — 8000 adet kayıp yular başlığı pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı 25/12/940 günü saat 10 da Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — Toplu tutarı 22000 lra ve katî teminatı 3300 liradır.

4 — Nümunesi Ko. da mevcuttur.

5 — İsteklilerin muayyen günde Ko. da bulunmaları. (8694) 18665

Eğer takımı almacak
Bornova Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Komisyonunda mevcut mühürlü nümunesine göre 322 adet eğer takımı 46. cı M. nin M. fıkrası mucibince pazarlık suretiyle 23.12.940 pazartesi günü saat 16 da eksiltme yapılacaktır.

2 — Umum tahmin tutarı 15760 lra olup ilk teminatı 3864 liradır.

3 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı K. 2 ve 3 cü maddelerindeki belgelerle ve teminatlarıyla birlikte Bornova Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8695) 18666

Eğer takımı almacak
Bornova Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Komisyonunda mevcut mühürlü nümunesine göre 875 adet eğer takımı 46. cı M. nin M. fıkrası mucibince pazarlık suretiyle 24/12/940 salı günü saat 16 da eksiltme yapılacaktır.

2 — Umum tahmin tutarı 15760 lra olup ilk teminatı 3864 liradır.

3 — Eksiltmeye girecekleri 2490 sayılı K. nun 2 ve 3 cü maddelerindeki belgelerle ve teminatlarıyla birlikte Bornova Sa. Al. Ko. na gelmeleri. (8696) 18667

Motör almacak
M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko. dan :
Keşif bedeli 38.945 lra 30 kuruş olan 80 beygirlik dizel elektrik komple grup santralî ile bunları inşaatı pazarlıkla yapılacaktır. Pazarlığı: 19/12/940 perşembe günü saat 14 dedir. Katî teminatı: 5841 lra 80 kuruş olup keşif 195 kuruş komisyonundan alınır. Taliplerin muayyen vakitte M.M.V. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (8539) 18555

Mahfe almacak
M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko. dan :
Mevcut nümunelerine göre muhtelif cinsten 1500 adet mahfe pazarlıkla satın alınacaktır. Hepsine tahmin edilen fiyat 8375 lra olup katî teminatı 1256 lra 25 kuruştur. İhalesi 21.12.940 cumartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Taliplerin komisyonuna müracaatları. (8634) 18614

BAŞVEKÂLET

Memur almacak
Başvekelet Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünden :
Genel direktörlüğümüz saha ve tesisler dairesi kadrosunda münhal bulunan 60 lra aylık ücretli katıplı ile Ectevelline dahil 80 lra aylık ücretli ve 5 aylık muvakkat kadrolu desinatörlük için iki memur alınacaktır.

İmtihan birincikânunun yirmi birine rastlayan cumartesi günü saat 11 de Yenigöhr İzmir caddesinde kâin genel direktörlük binasında yapılacaktır.

Matlup şartları haiz bulunan isteklilerin en çok birincikânunun 19 uncu perşembe günü ağşamına kadar bir dilekçe ile yukarıdaki adrese müracaat etmeleri lüzum geldiği ilân olunur. 18672

512000 Litre petrol almacak
Askerî Fabrikalar Satın Alma Komisyonundan :
Tahmin edilen bedeli (2760) lra olan 512000 litre petrol askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunda 24/12/940 salı günü saat 15.30 da kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasızdır. Muvakkat teminat (723) lra (3) kuruştur. Teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14.30 a kadar komisyonaya vermeleri. (8519) 18501

Satılık bidonlar
Askerî Fabrikalar Ticaret Şubesiinden :
Küçük Yozgat barut fabrikasında mevcut cins ve miktarı aşağıda yazılı bidonlar 23.12.940 pazartesi günü saat 14 te pazarlıkla satılacaktır. İstiyenler bidonları Küçük Yozgat barut fabrikasında görebilirler. İsteklilerin 200 lra muvakkat teminatla tayin olunan gün ve saatte askerî fabrikalar ticaret şubesine müracaat etmeleri ilân olunur.

500 adet 530 kiloluk çürük oleom varil. (8636) 18616

12,000 Litre petrol almacak
Askerî Fabrikalar Satın Alma Komisyonundan :
Tahmin edilen bedeli (2760) lra olan 12000 litre petrol askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunda 30.12.940 pazartesi günü saat 14 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasızdır. Muvakkat teminat (207) liradır. (8637) 18617

A. LEVAZİM AMİRLİĞİ

Bugday almacak
Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :
1 — Beher kilosu tahmin edilen fiyatı 8,5 kuruş olan 2400 ton sert ve yumuşak bugday pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı her gün Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. dadır.

3 — 15 tondan aşağı olmamak şartıyla ayrı ayrı taliplere de ihale edilebilir.

4 — 2400 tonun katî teminatı 22900 lra ve on beş tonun 192 lra olup evsaf ve şartnamesi 10,20 kuruş komisyon dan alınır. Taliplerin her gün Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8629) 17997

Arpa almacak
Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :
1 — Beher kilosu tahmin edilen fiyatı 6 kuruş 25 santim olan 3000 ton arpa pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı her gün Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — 300 tondan aşağı olmamak üzere ayrı ayrı taliplere de ihale edilebilir.

4 — Arpalard döküm halinde Ankara ve civar istasyonlarda teslim alınır.

5 — 3000 ton için katî teminat 21260 lra ve 300 tonun katî teminatı 2813 lra olup evsaf ve şartnamesi 960 kuruş komisyonundan alınır.

6 — Taliplerin her gün Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8272) 18243

Tahmil ve tahliye işi
Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan :
1 — 15.000 ton vagonlardan yapılacak tahmil tahliye işi kapalı zarfla eksiltmesi 23. 12. 940 saat 15 te Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 7500 lra ilk teminatı 563 liradır.

Şartnamesi komisyonunda görüldür.

Teklif mektupları saat 14 de kadar kabul olunur. (8379) 18360

Giycek eşyası almacak
Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan :
Aşağıda cins ve miktarları yazılı dört kalem giyecek eşya pazarlıkla satın alınacaktır. Eksiltmeye iştirak edeceklerin yüzde 15 teminatlarıyla birlikte 24.12.940 günü saat 15.30 da Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8668) 18668

Adet

280 yazlık fanile kaşkorsa

140 kışkık fanile kalın filtikos

420 çift iplik çorap gri veya siyah

210 çift siyah müslin çorap

18645

Giyim eşyası almacak
Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan :
Aşağıda cins ve miktarları yazılı dört kalem giyecek eşya pazarlıkla satın alınacaktır. Eksiltmeye iştirak edeceklerin yüzde 15 teminatlarıyla birlikte 24.12.940 günü saat 15.30 da Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8668) 18668

Adet

280 yazlık fanile kaşkorsa

140 kışkık fanile kalın filtikos

420 çift iplik çorap gri veya siyah

210 çift siyah müslin çorap

18645

Piring almacak
Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. dan :
Beher kilosu tahmin edilen fiyatı 38 kuruş olan 30 ton piring eksiltmeye konmuştur. Eksilmesi 19/12/940 günü saat 14.30 dadır. İlk teminatı 854 liradır. Evsaf ve şartnamesi Ko. da görüldür.

Taliplerin muayyen vakitte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8690) 18661

ASKERİ FABRİKALAR

4215 Ton demir hurdası satılacaktır
Askerî Fabrikalar Sa. Al. Ko. dan :
3284 sayılı kanun mucibince 4215 ton demir hurdası mahreç istasyonlarında vagon dahilinde teslim şartıyla fennî ve idarî şartnameleri veçhile ve 15 tondan aşağı olmamak üzere 1/mart/941 tarihine kadar beher tonu 17,50 liradan satın alınacaktır. İstekliler şartnamesini her zaman komisyonunda görebilirler. Ellerindeki demir hurdalarını satmak istiyenler mikdarına göre % 15 katî teminatlarıyla birlikte merkez satın alma komisyonuna müracaatları. (8518) 18500

Muhtelif ebatta 12 kalem çelik almacak
Askerî Fabrikalar Sa. Al. Ko. dan :
Tahmin edilen bedeli (6940,40) lra olan listesinde yazılı muhtelif ebatta on iki kalem ve ceman 13772 Kg. çelik askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunda 24/12/940 salı günü saat 15.30 da kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasızdır. Muvakkat teminat (723) lra (3) kuruştur. Teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14.30 a kadar komisyonaya vermeleri. (8519) 18501

Satılık bidonlar
Askerî Fabrikalar Ticaret Şubesiinden :
Küçük Yozgat barut fabrikasında mevcut cins ve miktarı aşağıda yazılı bidonlar 23.12.940 pazartesi günü saat 14 te pazarlıkla satılacaktır. İstiyenler bidonları Küçük Yozgat barut fabrikasında görebilirler. İsteklilerin 200 lra muvakkat teminatla tayin olunan gün ve saatte askerî fabrikalar ticaret şubesine müracaat etmeleri ilân olunur.

500 adet 530 kiloluk çürük oleom varil. (8636) 18616

12,000 Litre petrol almacak
Askerî Fabrikalar Satın Alma Komisyonundan :
Tahmin edilen bedeli (2760) lra olan 12000 litre petrol askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunda 30.12.940 pazartesi günü saat 14 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasızdır. Muvakkat teminat (207) liradır. (8637) 18617

Kereste almacak
Askerî Fabrikalar Satın Alma Komisyonundan :
100 metre mikâbı 2,50 : 5,00x0,25x0,025 M. ebadında çam tahtası.

400 metre mikâbı 2,50 : 5,00x0,22x0,025 M. ebadında çam tahtası.

200 metre mikâbı 2,50 : 5,00x0,20x0,025 M. ebadında çam tahtası.

250 metre mikâbı 2,50 : 5,00x0,18x0,025 M. ebadında çam tahtası.

150 metre mikâbı 2,50 : 5,00x0,16x0,025 M. ebadında çam tahtası.

200 metre mikâbı 2,50 : 5,00x0,15x0,025 M. ebadında çam tahtası.

100 metre mikâbı 2,50 : 5,00x0,14x0,025 M. ebadında çam tahtası.

100 metre mikâbı 2,50 : 5,00x0,12x0,025 M. ebadında çam tahtası.

Tahmin edilen bedeli (63.750) lra olan mikdar ve ebatları yukarıda yazılı sekiz kalem ve ceman 1500 metre mikâbı kereste Askerî Fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunda 30/12/940 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (3) lra (19) kuruştur. Muvakkat teminat (4437) lra (50) kuruştur. Teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyonaya vermeleri. (8600) 18656

VİLAYETLER

Cezaevi inşaatı
Bolu C. M. U. lüğinden :
1 — Bolu vilâyet merkezinde üç yüz kişilik cezaevi inşa edilecektir.

2 — Kapalı zarf usulüyle 50273 lra 21 kuruş keşif bedeli üzerinden eksiltmeye çıkarılan bu inşaat 25. 12. 940 tarihinden çarşamba günü saat 15 te Boluda hükümet binasında cümhuriyet müddeiumumilik o-dasında müteğakkil komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi mukavele projesi fennî ve hususî şartname metraj ve keşif hılasası ve proje ve bayındırlık işleri genel şartnamesi Bolu C. M. U. lüğinden görülebilir.

4 — İstekliler Ticaret odası ve ehliyet vesikalarını teklif mektuplarına koyacaklardır.